Memleketin her tarafında soğuklar birdenbire başladı. Trakyada hararet sıfırdan aşağı düştü..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Amerika ile Sovyetler siyasî ve iktısadî bir ademi tecavüz misakı aktedilmesini müzakere ediyorlar.

FİYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2798 | PERŞEMBE | 23 TEŞRİNİSANİ 1933 | Tel: { Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Türkiye - Yugoslavya muahedesi imzalanıyor

Sanayileşme Programı

İşidiyoruz ki, hükûmet pek yakında vazıh, kat'î, verimli, hâsılı tereddüt ve ihtilâfı davet etmiyecek esaslar dahilinde bir sanayi programı, sanayileşme plânı hazırlamak kararındadır. Güzel ve faydalı bir iş; hiç bir vakit geç kalmış sayılmaz.

Memleketin sanayiini yapmak kararı; cümhuriyet idaresi için yeni bir şey değildir. On senelik faaliyet hayatımızda sanayi sahasında tahakkuk ettirilen neticeler; rejimin buna verdiği ehemmiyeti gösteriyor. Bu politikanın lüzum ve ehemmiyeti etrafında esasen fazla söz söylemek abestir: Bir memleket için siyasî istiklâl ; tam bir halâs ve istiklâl ifade etmez. İktısadî istiklâlini temin edemiyen memleketler, müstakil olarak ayakta duramazlar. İktısadî ve hattâ siyasî bir müstemleke olmaktan kurtulmak için, her memleket sanayiini yapmak mecburiyetindedir. Türkiye, siyasî ve iktısadî istiklâlini korumayı her mülâhazadan üstün tutar!

Hayatta, bilhassa bugünkü şerait içinde her ihtimali göze almalıdır: Muhtelif sebeplerle,yarın ziraî mahsullerimizi satamamak, yahut korumayan dûn bir fiyatla satmak mecburiyetinde kalabiliriz.Halbuki sınaî ihtiyaçlarımızı,sınaî mahsulleri hariçten almak mecburiyetinden kurtulamayız. Çünkü bu ihtiyaçlardan vazgeçmek; medenî bir memleket ve millet olmak kararından geri dönmektir. Halbuki askerî, siyasî, iktısadî bütün muvaffakıyet ve faaliyetlerimizin en ön gayesi; beynelmilel âlemde sözü geçer, saygı değer medenî bir millet olmaktır.

Sanayi yolunda bugüne kadar tahakkuk ettirdiğimiz işler; bize âti için büyük ümitler veriyor. Herhalde ilk senelerde hariçten gelen bedbin tahminlere, gene hariçten ve hattâ kendi aramızdan nefsimize, kabiliyetimize, millî sermayemize karşı gösterilen itimatsızlıklara rağmen bu işlerde muvaffak olmuş bulunuyoruz. Şimdi bütün bu yapılan işleri ve bundan sonra yapacaklarımızı derleyip toplamak, onları bir çerçeve içine sokmak zarureti karşısındayız.

Bugünkü sanayileşme faaliyetimiz; biraz da Ankaranın plânsız evlerindeki inşaat faaliyetini anlatıyor:

"Ankaranın plânını resmî ve hususî inşaat başlamadan, meselâ beş sene evvel yapmış olsaydık; hükûmet merkezimiz bugün daha güzel, daha medenî bir şehir olurdu!" yolunda zaman zaman acındığımız gibi, yarın sanayi programını yapmakta ve sanayileşme plânında ayni acınmalara mahal kalmasın diye, hükûmetin böyle bir plân ve program yapmağa kalkması; son derecede takdire değer bir harekettir.

Kanaatimizce programı şu esas dahilinde tanzim etmelidir: Kurmaya mecbur olduğumuz sanayii ehemmiyetine göre sıraya koymak, devletin bizzat yapmak kararında bulunduğu işleri ayırmak, hususî teşebbüslere ve millî sermayeye bırakılacak kısımları tesbit etmek, bilhassa ecnebi sermayesine hangi işleri yaptıracağımızı açık açık göstermek ... Muhakkak ki, bunları vuzuh ve samimiyetle programda ifade ettikten sonra, ne memleket dahilinde ne de haricinde Türkiye cümhuriyetinin iktısadî politikası etrafında yaşatılan tereddütlerden eser kalmaz.

Şimdiye kadar kurulmuş ve bundan böyle kurulacak olan sanayide devletin pek esaslı bir hakkı ve vazifesi vardır: Devlet; işleri için-den görmek, memleket menfaatlerine karşı olan hareket ve teşebbüslere karşı gelmek, himaye edeceği veya himayesini esirgeyeceği işleri yakından anlamak için; yerli olsun, ecnebi olsun; bütün işler ve faaliyetler üzerinde sıkı bir mürakabe yapmalıdır. Devletin bu hakkı, münakaşa kabul etmez.

Şunu da bilhassa açık söylemeliyiz : Türkiyenin giriştiği sanayileşme hareketinde, sınaî mahsullerimizin ihracını bir gaye olarak almıyoruz. Asıl gayemiz, ihracat sanayiini değil, memleketin mühtaç olduğu sanayii yapmaktır. Bu bakımdan: Türkiye sanayileşiyor, tehlike var! gibi ihracatçı memleketlerin endişelerine mahal yoktur. (Ziraî sahadaki vazife ve mecburiyetlerimizi de ayrı bir mevzu olarak tetkik edeceğiz.)

Siirt Mebusu
MAHMUT

Tevfik Rüştü ve Recep Beyler bugün gidiyorlar

Hariciye Vekilinin, seyahati etrafında gazetemize şayanı dikkat beyanatı

Balkan misakı için müzakere var mı?

Tevfik Rüştü Bey

Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey dün sabah Tokatliyan otelinde istirahat etmiştir. Sovyet sefiri M. Suriç dün, Tevfik Rüştü Beyin şerefine, konsoloshanede bir öğle yemeği vermiştir. Vekil Bey saat 16,30 da Tokatliyan oteline dönmüş ve bazı ziyaretler kabul etmiştir. Tevfik Rüştü Bey bugün saat 10 da Viyana vapurile Piraeye hareket edecek ve cuma günü Atınada bulunacaktır. Tevfik Rüştü B. bir gün ve bir gece Atinada kaldıktan sonra Selânik tarikiyle Belgrada hareket edecek ve pazar günü Yugoslavya payitahtında bulunacaktır. Vekil Bey perşembe veya cuma günü şehrimize avdet edecektir .

Tevfik Rüştü Bey dün Tokatliyan otelinde seyahati hakkında bize şu beyanatta bulunmuştur:

— Belgratta bildiğiniz veçhile, evvelce neşredilen tebliğ ile bildirilen dostluk muahedesini imza edeceğim ve Yugoslavya ile muallâkta bulunan emlâk meseleleri hakkında Yugoslavya Hariciye nazırile görüşeceğim. Bu meyanda bizi ve Balkanlar sulhünü alâkadar eden mesail etrafında teatii efkârda bulunacağım. Bu meyanda Dostumuz Yunan hükûmeti ile de müdavelei efkârda bulunmaklığım tabiidir."

Vekil Bey bundan sonra bir Balkan misakı hakkında Türkiye ile Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya arasında müzakerat cereyan etmekte olduğuna dair Balkan menabiinden gelen haberler hakkında sorduğumuz suale cevaben demiştir ki:

— Biz böyle bir şeyden haberdar değiliz. Ben esasen Atina ve Belgrada bu hususta müsbet bir teklif ile de gitmiyorum. Bu bahisettiğiniz mesele hakkında da bir teklifte bulunacak değilim. Fakat bu hususta müsbet bir teklif karşısında kaldığım takdirde, ona göre fikrimi beyan ederim.'

Tevfik Rüştü Bey muhtelit mübadele komisyonunun lâğvı hakkında sorduğumuz suale cevaben de:

— Komisyonun muayyen bir zaman zarfında lâğvı mukarrerdir. Şevki B. ile Yunan heyeti reisi M. Fokas bu hu

(Devamı 5 inci sahifede)

Başvekil Ankarada

Birçok zevat tarafından hararetle karşılandılar

ANKARA, 22. A.A. — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri İktısat Vekili Celâl Beyle birlikte bu sabah tetkik seyahatlarından dönmüşler ve istasyonda Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerile, Vekiller, Mebuslar, Ankara Valisi ve Merkez Kumandanı ve Vekâletler erkânı tarafından karşılanmışlardır.

Pr. Adalbert Fuchs

Maliye Vekilinin Hastalığı neydi?

Ameliyatı yapan Profesör Adalbert Fuchs'ün izahatı

Viyananın meşhur göz hastalıkları mütehassısı Profesör Adalbert Fuchs iki günden beri şehrimizde bulunmaktadır. Profesör Fuchs Avrupada çok tanınmış bir mütehassıstır. Avrupanın her tarafında gözlerini tedavi ettirmek isteyen birçok hastalar, profesöre müracaat etmektedirler.. Geçenlerde gözlerinden rahatsız bulunan

(Devamı 2 inci sahifede)

Şeker fabrikaları

Eskişehir fabrikası ilk şekeri satışa çıkardı

İş Bankasına 25 sene müddetle imtiyaz verildi

ESKİŞEHİR, 22 (Milliyet) — Bugün Eskişehir fabrikasının ilk çıkardığı şeker halk fırkası salonunda satışa çıkarılmıştır.

Fabrika ilk çıkardığı bu şekeri Tayyare Cemiyetine hediye ettiğinden satış arttırılma suretile yapılmış ve bir çuval şeker (500) lirada vali Hakkı Beyin üzerinde kalmıştır.

Bu münasebetle Recep Zühtü, Kâzım Beylerle oda reisi Kâmil Bey tarafından hararetli nutuklar söylenmiştir.

Recep Zühtü Bey nutkunda Gazi

(Devamı 5 inci sahifede)

İlk türkçe ders!

Alman profesörün, talebesine hazırladığı bir sürpriz

İnkılâp kürsüsünde ilk konferansı kim verecek ?

Tıp Fakültesi profesörlerinden Vilhelm Hirş'ün ilk dersine girmiş ve şayanı dikkat bir hâdise olmuştur. Derse girmiş ve türkçe olarak dersini vermeğe başlamıştır. Halbuki profesör türkçe bilmemekte idi. İstanbula gelmeleri de dün beş gün olduğu için bu kısa müddet zarfında da türkçe öğrenmesine imkân yoktu. Profesör talebesine ilk derse mahsus olmak üzere güzel bir sürpriz hazırla

Mazhar Osman B.

(Devamı 5 inci sahifede)

Millî tip kumaş için tetkikata başlandı

Eyüpteki Askerî Dikim Evinde büyük bir hazır elbise fabrikası yapılacak

Kadınlar için iki liraya kadar köylü elbisesi çıkarmak mümkün görülüyor

Başvekil İsmet Paşanın İktısat vekili Celâl Bey ile birlikte Sümer Bank fabrikalarında yaptığı tetkikat esnasında sanayiimize verilecek yeni hız etrafında verdikleri direktif bütün memlekette büyük bir alâka ile karşılandı. İsmet Paşa Hazretleri Feshane fabrikasını gezerken alâkadarlara sanayide bundan sonra takip edeceğimiz yolu şöyle işaret etmişlerdir:

"— Ucuz, çok ucuz elbise istiyoruz. Fakir tabakalar, köylü çok ucuz giyinmelidir. Köylü ve en büyük kütle için en sağlam kumaş tipi ve en ucuza mal olacak kullanışlı millî bir elbise tipi bulmak lâzımdır."

Bunu temin için kurulması kararlaştırılan büyük hazır elbise fabrikası etrafındaki tetkikat ilerlemiştir. Bu dikim evinin Eyüpte askerî dikim evinin bulunduğu binada tesisi muvafık görülmektedir. Askerî dikim evi Tophanede evvelce askerî sanayi mektebinin bulunduğu binaya nakledilecektir. Diğer taraftan Sümer Bank fabrikalarında bugünlerde millî kumaş tipi etrafında tetkik ve tecrübeler başlıyacaktır. İsmet Paşa Hazretleri de Feshanede köylüye en çok muvafık gördükleri bazı kumaşlar seçmişlerdir.

Bu mesele o kadar alâka uyandırmıştır ki şimdi de bu mevzu üzerinde tahminler ve etütler yapılmaktadır. Bilhassa kumaş fiyatlarından ziyade terzi ücretlerinin bahalı olduğu bu zamanda bu şekil herkesi sevindirmiştir. Biz bu hususta alâkadar müttehassıs zevatın ne düşündüklerini anlamak için kendilerile görüştük.

Bürhanettin Beyin fikirleri

Maarif Vekâletinin İstanbuldaki terzilik mektebi yeni nesli sanatta bu yola sevkedecek başlıca müessesedir. Bu mektebin müdürü Bürhanettin Bey bu hususta diyor ki:

Maarif vekâleti Terzilik Mektebi müdürü Bürhanettin Bey

— Terzi ücretleri asgarî ucuzluk derecesindedir. Maahaza köylüye böyle bir fiyatın da pahalı geleceği tabiidir. Herhalde köylüye hazır olarak ve yerli tip kumaş ve millî kıyafetten yapılacak bir elbisenin bedeli 7 - 8 lirayı geçmemelidir.

Diğer beşerî ihtiyaçlardan bahalı görülenlerin fiyatlarının indirilmesi ne kadar kabilse terzilik ücretlerinin

(Devamı 5 inci sahifede)

Cinayetin yapıldığı ev önünde mahalle halkı

Hem kendisi öldü, hem kaynanasını öldürdü!

Ancak deliliğin verebileceği bir şüphe ile kaynanasını öldüren polis hemen günahını kendi kanıyla ödedi!

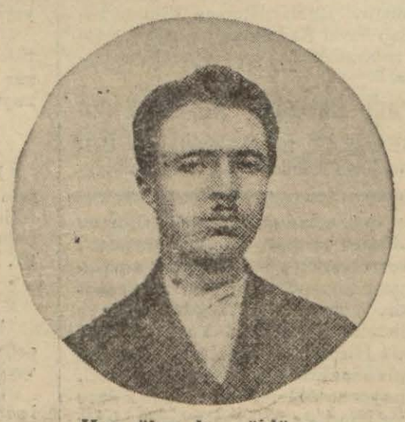

Hem ölen, hem öldüren Ali Galip Ef.

Evvelki gece İsanbulda gene bir aile faciası oldu, bir polis memuru kayınvaldesini öldürdü. Kendisi de hayata gözlerini yumdu. Karagümrük muhitinde günün dedikodu mevzuu olan bu facianın sebebi yersiz ve manasız bir kıskançlıktır.

Karagümrük komiserliği mürettebatından polis Galip Efendi Karagümrükte Alipaşa karakoluna bitişik sokakta oturan Nezahat Hanımın kızı Hayrünnisa Hanımla bir buçuk sene evvel nişanlanmış ve bu eve girmişti.

Nişanlandıkları zaman Hayrünnisa Hanım 17 yaşını henüz bitirmiş bulunuyordu. Halbuki evlenmek için 18 yaşını bitirmiş bulunmak şarttı. Bu zamanı beklemek zarureti vardı. Polis Galip Efendi eve içgöveysi girecekti. Nikâh müddetine kadar bir pansiyoner

(Devamı 5 inci sahifede)

Afyon İnhisarı idare meclisi Yugoslavya mümessilinin huzurile dünkü içtimaını yaparken...

Afyon satış mukavelesi

Tatbikata dair nizamname bugünlerde iki hükûmetin tasdikine arzedilecek

Uyuşturucu maddeler inhisarı idaresi meclisi, dün toplanmıştır. Bu içtimada, idarece fiyatları yükseltilmek suretile son zamanlarda devam edilen afyon mübayaatı görüşülmüş ve Yugoslavya ile müştereken yapılacak satış mukavelesinin tatbikatına dair Yugoslav murahhasile birlikte hazırlanan nizamname tetkik edilmiştir. Nizamname, bugünlerde tarafeyn hükûmetlerinin tasdikına arzedilecektir. Bir ay zarfında hükûmetler nizamnameyi tasdik edeceği ve müteakıben müşterek satış faaliyetine geçileceği ümit edilmektedir. Maamafih şimdiden iki taraf, yekdiğerinin menafiine uygun şekilde faaliyette bulunmaktadır.

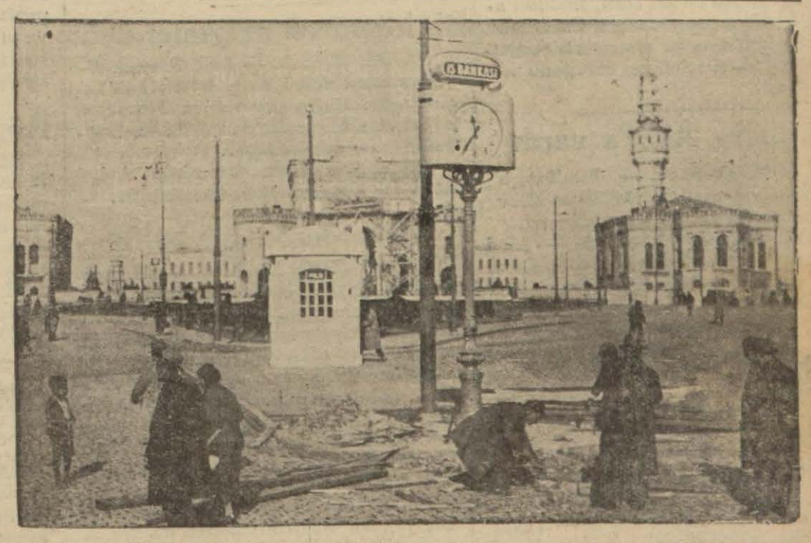

İş Bankası Taksimde olduğu gibi Beyazıt meydanına da bir saat koydu. Saat dünden itibaren çalışıyor ve doğru âyar için en çok işe yarıyor..

Tarihî tefrika: 160

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan : S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

Yusuf Izzettin Ef.nin boşboğazlığı

9

Mahmut Nedim Paşanın azli — Yüz bin liralık rüşvet tahkikatı — Sultan Aziz, şeriki cürmünü affediyor !

Kayserili Ahmet Paşa; Mitat Paşaya hitaben:

— Gerek fahimanelerinin, gerek Serasker Paşa Hazretlerinin buyurdukları, gerekse âcizlerinin mesmuum olup arzettiğim haberlerin cümlesi biribirini müeyyet alâmetlerdir. Meseleyi iki noktadan mülâhaza etmek icabı haldir derim. Biri Hünkânrın ıslah ve salahı kabil olamıyacağı ve bu koyu istibdattan, israf ve sefahatten vazgeçmek imkân ve ihtimali olmadığı noktasıdır, diğeri de aklına esip te memleketin felâh ve refahına er mesinden başka bir emelleri olmayan esdikay milletin başlarına ansızın çullanıp hem memlekete, hem de eshabı hamiyet ve sadakate bazı fenalıklar etmesidir.Binaenaleyh ne yapılmak muktezi ise bugün, nihayet yarın behemahal kat'î bir karar verilmesini zarurî görürüm. demişti.

Mitat Paşa:

— Acizlerinin makûs bir fikir perverde etmediğimi zan buyurmıyacaklarından eminim. Zatı sâmileri gibi ben de zatı şâhaneyi iyi bilenlerdenim. İstibdattan, keyfî saltanattan vazgeçmesi ihtimali olmadığı kanaatindeyim.

Dün huzuru hümayunda bulundoğumda geçen macera 298 Cemaziyelâhırında aynen vâki olmuştu. Malûm olduğu üzere Kıbrıslı Mehmet Paşanın ve Mahmut Nedimin siyaset ve nifakları yüzünden Edirne valiliğine tayin olunmuştum. Gitmesem daha ziyade iğbirarla uzaklara sürerler, mülâhazasile harekete karar vermiştim. Zarurî hem veda, hem de sözde teşekkür zımnında saraya gitmiştim. Vürudümü arzetmişler, çağırıp huzuruna kabul etmişti. "Yeni memuriyetinizde mevlâ tevfik versin!" diye iltifattan sonra: "Görüyorsun ya! Devletin hali günden güne fenalaşıyor, bunlara hep Mahmut Nedim badi oluyor." mukaddemesile başlayarak Mahmut Paşa hakkında hiddetli hiddetli söylenmişti. Ben de münasibi veçhile cevaplar arzile geçiştirmiştim. Huzurdan çıkıp doğruca haneye gelmiş ve hemen Edirneye müteveccihen yola çıkmak üzere bulunmuştum. O dakikalarda başkâtip gelmişti. Hünkârın beni istediğini tebliğ eylemişti. Yolculuk eşyamızı konağın havlısında bırakıp saraya varmıştım. Derhal nezdine alarak sadaret makamına geçirmişti. İlk iradesi Mahmut Nedim Paşanın başladığı istikraz işinin tetkiki ve intacı idi. Maliye nezaretinden dosyaları getirterek baktırdım. Müvazene diye ortaya konulan uydurma hesapta tamam üç milyon lira noksan tahakkuk etti. Alâkadar maliye rüesası bunun Mahmut Nedim tarafından uydurulduğunu itiraf eylediler. Yüz bin liralık ayrıca bir makbuz da çıktı. Kendisini Meclisi vükelâda istintak ve muhakeme ettik. Ayna gibi her hakikati gösteren tetkikata karşı mephut ve meskût olup kaldı. Müstantik Fındıklılı Mehmet Efendi tarafından :

"Paşa Hazretleri! Bu yüz bin altınlık makbuzdaki imza zatı devletlerinin midir? Ve meblâğı mezbur nereye sarfolunmuş yahut yatırılmıştır?" suali tabiiisine karşı: "Evet! imza benimdir! Bahşiş olarak yatırılmıştır!,, cevabı müessifini vermeğe mecbur kalmıştı. Şu neticei muhakemeyi alelûsul Meclis mazbatasile atiyei ülyaya arzettik ve Mahmut Nedim Paşanın tazmin ile mahkûmiyeti müttefikan kararlaştığını yazdık, üç dört gün bir şey çıkmadı. Sonradan Meclisi vükelâ mazbatası zeyline yazılan hâmişte meblâğı mahkûm bihin affi ferman buyurulduğu cevabını aldık!

Mitat Paşa, bu sözleri söyledikçe ferahlanıypor, genişçe nefesler alıyordu. Çünkü zımnında kendisinin Hünkârla uyuşmak fikrinde olduğu hakkında muhatapları bulunan paşalarca bir zan ve şüphe var sa bu beyanlarile bertaraf olacağını ümit ederek söyledikçe söylemek istiyordu.

Kayserili Ahmet Paşa:

— Zikrolunan uydurma maliye müvazenesini ve üç milyon noksan hesap gösterildiğini ve yüzbin altın rüşvet meselesini biliyorduk. Fakat bu kadar müstekreh, menfur şekilde cereyanını bilmiyorduk. İsabet buyuruldu tafsilâtına muttali olduk."

Diye Mitat Paşayı hoşlandırdı.

(Arkası var)

Yarın:

Sultan Azizin hal'i

1

Horozlara takılan nişan. — Vakit geçiyor, acele edelim! — Son söz, Mitat Paşada

Bir anlaşma Olacak mı?

Konferans reisi bir müddet daha kalacak

CENEVRE, 22. A. A. — Havas ajansı muhabirinden : Dün saat 17 den 19 a kadar süren bir toplantı yapan büyük devletler mümessilleri, M. Henderson'un bugün büroya tevdi etmek istediği müşterek tebliğin metni hakkında anlaşamamışlardır.

M. Paul Boncour, konferans mesaisinin devamını istiyen fransız noktai nazarı üzerinde israr etmiştir. Diğer devletler mümessilleri meseleyi bugün öğleden sonra büroda görüşmeğe karar vermişlerdir.

LONDRA, 22.A.A. — Reuter ajansının Cenevreden aldığı malûmata göre M. Henderson, 15 gün daha Cenevrede kalmağa hazır olduğunu ihsas etmiştir.

M. Henderson'un bu sözü, silâhları azaltma konferansının devamı hakkında Fransızlarla İtalyanlar arasında bir anlaşma elde edilmesi mümkün olduğunu sezdirmektedir.

Lindberg Asor'a vardı

LİZBON, 22. A. A. — Lindbergh dün Greniviç saatile 16,25 te Asor adalarında Horta'da yere inmiştir.

DONTADELGADA, 22 A.A. — Lindberg, Açores adalarında kâin Stmichel üzerinden uçmuş Hortoye doğru yoluna devam etmiştir.

İspanyol ordusu

MADRİT, 22. A. A. — Kabine 1934 senesi için ordu mevcudunu 145.000 kişi olarak tesbit etmiştir.

Tokat Valiliği

ANKARA, 22 (Telefonla) — Tokat valiliğine vekâletinde bulunan Recaî Beyin tayini âlî tasdike iktiran etmiştir.

Balon bulundu

17,700 metreye çıkan balon bataklığa inmiş

BRIDGETON, (Yeni Jersey). 22.A.A. Mülâzım Settle'nin Stratosfer balonu dün 17,5 te bataklık eraziye inmiştir. Balonun içindekiler, 59,000 kademlik rekor uçuşlarından çok memnundurlar.

Litvinof yoldaş kendilerine bir tebrik telgrafı çekmiştir.

VILMINGTON, Delavare, 22. A.A. Profesör Piccard'ın baldızı Mme. Jean Piccard zevci ile beraber bir Stratosfer uçuş tecrübesinde bulunacağını bildirmiştir.

Japonyada Rokfeller Enstitüsü

TOKYO, 22. A.A. — Japonya hükûmeti, Rokfeller müessesesinin bir hıfzüssıhha enstitüsü vücuda getirilmesi maksadile yapmış olduğu dört milyon yen teberruu kabul etmiştir.

Bir kömürcü milyoner oldu

PARIS, 22.A. A. — Millî Fransız piyangosunun ikinci tertip biletlerinin keşidesi dün akşam yapılmıştır. Trocadero da yapılan bu geşide'de büyük bir kalabalık hazır bulunmuştur.

Beş milyon liralık ikramiyeyi Avignonli bir kömür satıcısı kazanmıştır.

Amerikada bir istifa

VAŞINGTON, 22 .A. A. — M. Roosevelt'e yazdığı bir mektupta M. Sprague, son zamanlarda kabul edilen para siyasetine tamamen muhalif olduğu için istifa ettiğini bildirmekte ve demektir ki:

" Amerikayi gayri mahdut bir inflaion'a götüren cereyana karşı durmak için yegâne çare efkârı umumiyeyi ayaklandırarak tanzim etmektir. Böyle bir harekete başlamak üzre vazifemden ayrılıyorum."

M. Sprague hariçten altın almak suretile yapılan doları kıymetten düşürmek siyasetinin fiatların süratle yükselmesi için müessir olamayacağı kanaatindedir.

HARICI HABERLER

Vashington Görüşmeleri

Rusya ve Amerika bir ademi tecavüz misakı aktedecekler

VASHINGTON, 22. A.A. — Sovyet Amerika müzakereleri şimdi tamamile siyasî ve iktisadî bir ademi tecavüz misakı hakkında cereyan etmektedir.

Uzak şark vaziyeti ile mevcut muahedelerin muhafazası Vashington hükumetinin yegâne meşgalesini teşkil etmektedir.

RİO DE JANEİRO,, 22.A. A. — Maliye nazırı yaptığı beyanatta, Sovyet Rusya ile Brezilya arasında siyasî ve ticarî münasebat tesisine taraftar olduğunu bildirmiştir.

Japonya gevşeyor mu?

BELGRAT, 22. A.A. — Zagreb'de çıkan "Obzor" gazetesi, Amerika tarafından Sovyet Rusya'nın tanınma[illegible] kısaca bildirdikten sonra bugünkü [illegible] makalesini bu meseleye tahsis etmektedir.

Bu gazete , 1924 senesindenberi Sovyet Rusyanın vaziyetinde hasil olan değişikliği kaydediyor.

Sovyet Rusya o zaman Japonya ile bir muahede yaparak Amerikaya karşı bir tezahürde bulunmuştu.

Bugün Sovyet Rusya, Japonyanın hasmine iltihak ediyor. Fakat Japonya, bu sebepten dolayi futuhat planlarından vaz geçemez, sadece, Sovyet ve Amerika anlaşmasından dolayi daha büyük bir mukavemete maruz kalacaktır.

Şurası da şayanı dikkattir ki, bundan iki sene evvel Sovyetlerle bir ademi tecavüz misakı yapmağı reddeden Japonya, söylendiğine göre şimdi böyle bir misak yapmak arzusundadır.

Gizli vesikalar

Almanyanın gizlice silâhlandığını kim haber vermiş

PARIS, 21. A. A. — Havas ajansı bildiriyor :

Evvelce neşrine başlamış olduğu vesikanın neşrini tatil etmiş olan Petit Parisien gazetesi, Almanya tarafından ecnebi memleketlerdeki propaganda ajanlarına gönderilmiş olan son derecede mahremane ve uzun bir talimatname neşretmektedir. Bu vesikada Almanyanın Milletler cemiyetini terketmesine saik olan sebepler, Almanyanın teslihat hakkındaki noktai nazarları ile teslihatın vaziyeti izah ve Fransa ile İngilterenin Cenevredeki hattı hareketleri tetsir edilmektedir.

Bu vesikada deniliyor ki : " Almanyadaki gizli Fransız ajanları tarafından hukumetine gönderilmiş olan raporlara, istinaden Fransız noktai nazarlarını öğrendik. Bu raporlarda Almanyanın gizlice gayet kuvvetli teslihat vücuda getirmekte olduğundan ve Almanyanın yeni bir askerî ihtilâf için umumî surette hazırlanmaka bulunduğundan bahsedilmektedir.

Alman mühacirlerinin Fransız memurlarına Almanyanın askerî teşkilâtına müteallik bir takım vesikalar vermiş ve eski Reichstag mebuslarının rakiplerimize parlamento encümenlerine tevdi edilmiş olan gayet mahremane bir takım malûmat ita etmiş olduklarını da öğrendik.

Bu malûmat, eski alman hükûmetleri tarafından eski Reichstağın encümenlerine tevdi edilmiş idi.

Almanyanın rakipleri eline verilmiş olan vesikalar hakkında tafsilâta girişmeğe ne lüzum ve ne de imkân vardır. Fakat ecnebî memleketlerdeki alman propaganda teşkilâtının bütün bunların yalan olduğunu ilân etmesi icabeder.

Almanyanın son hareketi ihtiyar etmesie Fransa hükûmetinin hattı hareketi değil, İngilere hükûmetinin ve daha doğrusu Sir John Simon'u anlaşılmıyan hatı hareketi sebep olmuştur.

Sir John Simon, aleıade Fransız dostlarının teşvikine mi kapılıyor, yoksa İngiltere hükûmeti son ihtirazi hareketini de açıkça terketmeğe mi karar vermiştir ? bilinemiyor.

Nereden gizli alman vesikası

LONDRA, 22 .A. A. — Resmi mehafil "Petit Parisien " de çıkan ve alman propagandasına ait olan vesikanın İngiliz menbalarından çıkmadığını söyleyor.

Bu tekzibin sebebi, bir Paris öğle gazetesinin, vesikayi "Intelliceus Servis" e atfetmiş olmasıdır.

İspanyol intihabından sonra bir hadise

LA GOROGNE, 22 .A. A. — Beş kişi Action populaire idarehanesine giderek yapmış oldukları propaganda ücreti olarak mütecavizane bir lisanla para istemişlerdir. Bunun üzerine idarehane mensuplarından biri rövelverine sarılmış ve ateş etmiştir. İsabet eden kurşunların tesiriyle bir kişi ölmüş, bir kişi de yaralanmıştır.

Kömürle işleyen otomobil

ROMA, 22. A.A. — M. Moussolini, adi kömürün hasıl ettiği gazla işliyen bir motörle mücehhez küçük bir otomobil ile Roma - Budapeşte yolunda elde ettiği neticelerden dolayi professeur Ferrazutiye memnuniyetini bildirmiştir.

M. Ferrazuti, adi kömürden çıkan gazla ve ancak 21 litrelik bir masrafla 1.350 kilometrelik bir yol almak mümkün olduğunu isbat etmek istemiştir.

Fransız meclisinde malî projeler

PARIS, 22. A.A. — Meclis, dün malî projenin müzakeresine başladı ve maliye komisyonu umumî raportörü ile hükûmet ve maliye komisyonunun tezlerini ve aralarındaki tezatları bildirerek bunları yaklaştırmağa çalışan bütçe nazırının sözlerini dinledi.

Kralın Nutkuna cevap

Lortlar kamarası metni kabul etti

LONDRA, 22 .A.A. — Lordlar kamarası kralın nutkuna verilecek cevabı ekseriyetle tasvip etmiştir.

Müzakere esnasında hükûmet namına söz söyleyen harbiye nazırı Lord Hailsham demiştir ki :

" Ticaret nazırından şimdi öğrendiğime göre pek kısa bir zamanda İngiliz-Sovyet ticaret görüşmelerinin memnuniyet verici bir neticeye varmak ümidi vardır.

Hükûmetin bir anlaşma için durmadan çalışmakta devam kararını tekrar eyledikten sonra Lord Hailsham silâhları bırakma hakkında şunları ilâve etti :

" Bununla beraber 3 büyük prensip vardır.

Evvelâ, hükûmet Cenevrede elde edilmiş olan neticelerin yapılacak herhangi bir anlaşmağa dahil edilmesini isteyor.

İkincisi, her anlaşmanın milletler cemiyeti çerçevesinde kalması lüzumuna kaniiz. Milletler Cemiyetinin, medeni dünyanın büyük bir kısmını kendinde toplayan müessir bir uzviyet olarak muhafazasını beşeriyetin istikbali için büyük ehemmiyeti haiz bir mesele olarak telâkki ediyoruz ve Milletler Cemiyetinin nufuzunu muhafaza ve müzakerelere Milletler cemiyeti çerçevesinde devam için elimizden geleni yapmak niyetindeyiz.

Üçüncüsü, müzakerelerden ne milltleer cemiyetine dahil olmayan ne de Milletler cemiyetini terketmek niyetinde olduklarını söyleyen memleketleri hariç bırakmayacağız.

İngilterede kısmî intihabat

RUTLAVD, 22 .A. A. — Rutlavd'da yapılan kısmı intihabatta muhafazakârların namzedi Deresby 14605 rey alarak amele fırkası namzedi olan rakibi Aruold'i mağlup etmiştir.

Aruld Gray 12818 rey temiş edebilmiştir. Dünki intahabatta'da olduğu gibi muhafazakârların kazandıkları ekseriyet geçen umumî intahabatta elde ettikleri ekseriyetten daha zaif idi.

Cuba karışıklığı

HAVANA, 22, A.A. — El pais gazetesinin verdiği bir habere göre [illegible]da bulunan Amerikan bahriye silâh endazlarına dağıtılmak üzere Nevyorktan 2000 çelik miğfer gelmiştir.

Hükûmet müessesân meclisinin toplanmasından evvel bir af ilân etmek mümkün olup olmadığını tetkik etmektedir.

Orient ayaletindeki Asserodo, da ayaklananlara karşı açılan mücadele bitmiştir. Asilerin pek yakında teslim olmaları beklenmektedir.

M. Herriot vazifesine başlıyor

PARİS, 22. A. A. — M. Herriot mebusan meclisi hariciye encümeni reisliği vazifesine bugün yeniden başlayacak ve bu münasebetle kısa bir nutuk söyleyecektir.

Almanyada nüfus artıyor

BERLİN, 22 .A.A. — Volf aansı bildiriyor : bir müddettenberi Almanyada nüfus hareketlerinde bir yükselme görülmektedir. Evlenmelerin adedi çoğalmış, doğumlar müsait bir surette inkışafa başlamış, ölümler azalmıştır.

Almanya hükûmeti verilecek istida üzerine evlenenlere mıktarı vasatı altıyüz rayişmark olmak üzre evlenme ikrazında bulunmakta bu ikrazı bono, eşya, çamaşır, ev levazımı şeklinde yapmakta olması bir oçk kimseleri evlenmeye teşvik et-

Bir hapishanede isyan

PHİLADELPHİE, 22. A.A. — Bir ıslahhanede mahkûmlar etrafa ateş verdikten sonra isyan etmişlerdir. Bu dakikada mitralyözlerin ve silâhların gürültülerile mahkûmların haykırışları işidilmektedir.

İtfaiyenin gayretine rağmen yangın büyümek istidadını gösteriyor. Yüzlerce polis alelâcele sevkedilmişlerdir.

Maliye Vekilinin Hastalığı neydi?

(Başı 1 inci sahifede)

Maliye vekili Abdülhalık Bey de Viyanada Profesör Fuchs tarafından yapılan ameliyat sayesinde iyileşmiştir. Profesörü dün Tokatliyan otelinde ziyaret ettik. Bizi nezaketle kabul etti ve türkçe olarak: "Buyurunuz efendim." diye yer gösterdi. Ve sonra ilâve etti:

— Türklerle temasım neticesinde türkçe olarak öğrenebildiğim bundan ibarettir dedi.

Profesör sözüne devam ederek dedi ki:

— Ben harp esnasında bir müddet Türkiyede bulundum. O zaman, Suriyede 24 lük bir Avusturya bataryası bulunuyordu. Suriyede ve Hayfada yıldırım grupuna mensup bir hastahanede çalıştım ve Şamda Cemal Paşa ile tanıştım. Orada vazifem sureti umumiyede cerrahî işlerle meşgul olmaktı. .

Bundan bir müddet evvel Maliye vekiliniz Abdülhalik Beye gözlerinden ameliyat yaptım. Abdülhalik B . çok tahammüllü ve sabırlı bir hasta idi. Gözlerine ârız olan hastalık ta çok tehlikeli ve neticesi şüpheli idi. Bu sebeple ameliyatın muvaffakıyetle neticelenerek tamamen iyileşmesinden çok memnun oldum.

Yarın Ankaraya gidiyorum. Maksadım orada bulunan bazı dostlarımı ve bilhassa mimar M. Holzmeister'i ziyaret etmek ve kısa seneler zarfında inşa edilmiş olan bu yeni şehri görmektir. Ankaradan Bağdat tarikiye Hindistana gideceğim. Yakında Kalkütada Hint göz hekimlerinin kongresi toplanacaktır. Bu kongreye davetli bulunuyorum. Kongreye iştirak edecegim ve Hindistandaki dostlarım, talebem ve meslektaşlarımla görüşeceğim Hindistanda, bu vesileden istifade ederek memleket hastalıkları hakkında tetkikatta bulunacağım. Burada da birçok dost meslektaşlarım vardır. Dün Üniversitede décolmen de la retine hastalığı hakkında bir konferans verdim. Bu çok enteresan bir mevzudur. Hattâ Abdülhalik Beyin hastalığı da bu idi.'

SON DAKİKA

Gazi Orman Çiftliğinde onuncu yıl Yatı Mektebi açılıyor

Köy çocukları için

ANKARA, 22 (A.A.) — Gazi Orman çiftliğinde tesis edilen onuncu yıl yatı mektebi önümüzdeki ikinci kânunun birinci günü faaliyete geçecektir. Bu mektebe alınacak talebe Ankara vilâyetinin mektebi olmıyan köylerinden mecburî tahsil çağında bulunan ve köy ile alâkası ve toprağı bulunan köylü çocuklarından seçilecektir. Bu mektepte çocuklara ilk tahsil ile beraber köylerinde kendileri için faydalı olacak ziraate ait bilgiler de verilecektir. Beş senelik ilk tahsilini bitiren her çocuk köyüne ayni zamanda köy ziraati hakkında fennî bir fikir sahibi olmuş bir halde dönecektir. Mektebin muallim kadrosu tamamlanmış ve müdürü tayi nedilmiştir. Yatı mektebinde ziraat dersleri için icap eden arazi çiftlik arazisinden tefrik olunmuştur. Bu mektep Türkiyede köy çocuklarına verilecek ilk tahsil için bir nümune müessesesi halinde çalışacaktır.

Resmî haberler Matbuat Müdürlüğü vasıtasile gazetelere verilecek

ANKARA, 22 (Milliyet) — Matbuat umum müdürlüğü resmî haberlerin kendi bürosu vasıtasile bir elden verilmesini düşünerek vekâletlerle bu husus için temasa geçmiştir. Bu tasavvura nazaran her vekâlet bir memurunu bu iş için seçecek ve bu memur vekâlette o gün haber olabilecek hâdise ve muamelâtı bir rapor halinde makam vasıtasile gazetelere verilmek üzere Matbuat müdürlüğüne verecektir.

Divanı muhasebatın bir tezkeresi

ANKARA, 22 (Telefonla) — İdarei hususiye ve belediyeler memurlarından tekaüde sevkeditenlere bu idareler tekaüt sandığından verilmek üzere icra edilecek tahsislere müteallik evrakın divanı muhasebatça tescil.ne devam olunup olunmıyacağı hakkında bir karar ittihazına dair Divanı muhasebatın tezkeresi Meclise gelmiştir.

Ankarada yeni ilkmektepler

ANKARA, 22 (A.A.) — Ankara merkezinde Hisar altında ve Erzurum çeşmesi civarında yapılmakta olan 18 dersaneli iki büyük ilk mektebin inşaatı ilerlemektedir. İnşaat önümüzdeki haziranda bitecek ve mektepler 934 senesi eylûlünde tedrisat faaliyetine başlıyacaktır. Ayrıca önümüzdeki 934 ders senesi zarfında Ankarada telsiz istasyonu civarında ve Dikmende İsmetpaşa mahallesinde birer ilk mektep yapılması düşünülmektedir

Balkan haberleri

Yunan muhalifleri meclise gidecekler mi?

M. Venizelosun riyasetinde bir toplantı

ATİNA, 22 (Milliyet) — Muhalefet fırkasının liderleri bugün saat onda Mösyö Venizelosun riyasetinde toplandılar. Meclise gidip gitmemek meselesini görüştüler.

Liderlerden bazıları meclise iştirak edilmesi, bazısı da iştirak edilmemesi fikrindedirler. maamafih muhalefetin meclise devam etmesi fikrinin galebe çalacağı tahmin ediliyor.

Gazeteler de bu hususta müteredditbulunmaktadırlar.

ATİNA, 21 (Milliyet) — Meclis reisi M. Vaziki ile M. Papanastasyu arasında muhalefetin Meclise devamı hakkında vuku bulan görüşmeler tevakkuf geçirmiştir. Hükûmet Miralay Angelâtosun meclis muhafaza bölüğü kumandanlığına tayini Mecliste sükûn ve emniyetin teminine kâfi görmektedir. Halbuki muhalefet o fikirde değildir. Maamafih af kararından sonra bir hal şekli bulunması ihtimali vardır.

Yunan - Bulgar müzakereleri

ATİNA, 22 (Milliyet) — Muallâktaki Yunan - Bulgar meselelerinin halli için iki gün evvel başlayan müzakerelere devam edilmektedir. Atina gazeteleri iki memleket menafii aleyhine uzayıp giden bu muallâk meselelerin bir an evvel halli arzusunu izhar etmektedirler.

Dobrucada Bulgar tevkifatı

SOFYA, 22 (Milliyet) — Zora gazetesi, gene Romenlerden şikâyet etmektedir. Gazeteye göre, Dobrucada gene Bulgarlar arasında bir çok tevkifat yapılmaktadır.

Dobriç kazasının Vladimirovo köyü belediye reisi Bulgar İvan Gançev tevkif edilerek kaza merkezine getirilmiştir.

Konak köyünden de 8 Bulgar tevkif edilmiştir. Bunlar, Romen Tsinsar köyü olan Savel Radulesku'ya baskın yapmak tasavvurundan mes'ul bulunmaktadırlar.

Belgradı havadan müdafaa için

BELGRAT, 22 (Milliyet) — Belgradın hava hücumlarına karşı müdafaası için sık sık manevralar yapılmaktadır.

Havaların fenalığı yüzünden tehir edilen ikinci manevra dün akşam yapılmıştır.

Gece , harp tayyarelerinin şehir üzerine bomba yerine raket attıkları görülüyor. Tayyare motörlerinin korkunç oğultuları işitiliyordu. Bunları, yani düşman tayyarelerini arayan prijektörler de geceleyin Belgrat semalarını aydınlatıyordu.

Mutaarrız filoya karşı işleyen silâh ve mitralyözlerin sesleri şehri inletiyordu.

Bombardıman bir kaç saat sürdü ve gece yarısından biraz sonra nihayet buldu.

Romanya ve Bulgar polisleri

BÜKREŞ, 22 (Milliyet) — Buraya Sofya polis müdüriyetinin siyasî dairesi şeflerinden As. Lukov'un geldiği gündenberi Romen ve Bulgar polis müdüriyetleri arasındaki münasebat sıkılaşmıştır.

Romanya polisi, Bulgar polisini Bükreşe davet etmiştir. Kendileri de Sofyayı ziyaret edeceklerdir. Bu ziyaretlerin günleri yakında kararlaştırılacaktır.

Bundan maada her iki memeleket zabıtası tarafından polis haberlerinin mübadele edilmesine de karar verilmiştir.

Çekoslovakya Bulgar tütünü alıyor

SOFYA, 22 (Milliyet) — Bütün Bulgar tütün firmaları, kânunusaninin 10 nunda Çekoslovakyada açılacak müzayedeye iştirak etmek üzere hazırlanmaktadırlar. Çekoslovak rejisi, mukavele mucibince 1,100,000 kg. Bulgar tütünü yerine 550,000 kg. tütün alacaktır.

Çekoslovak rejisinin alacağı Bulgar tütünlerini bu miktara indirmesini Bulgar tütüncüleri hoşnutsuzlukla karşılamışlardır.

M. Vaidan'ın yerine

BÜKREŞ, 22 (A.A.) — M. Maniu nun teklifi üzerine millî çiftçi fırkası Müstafa M. Vaidanın yerine M. Mihalache'i fırka reisliğine intihap etmiştir.

Romen ordusu

BÜKREŞ, 22 (Milliyet) — Romen ordularının makineleştirilmesine karar verilmiştir.

Gelecek seneden itibaren Romen toplarının dörtte üçünde motör tesisatı bulunacaktır. Ayni zamanda hava filoları da takviye edilecektir.

Bunun için Romanyanın Fransadan büyük bir ikraz yapması muhtemeldir.

Yeni Yunan Maarif nazırı

ATİNA, 21 (Milliyet) — Maarif nazırının istifası üzerine yerine Sıhhat nazırı M. Makropulos tayin edilmiştir.

FIKRA

Gebe dağın doğurduğu fare!

Dağ gebeydi, karnı büyümüş, doğum sancıları baş göstermişti. Bir avazı yerde, bir avazı gökte, yüzü sararmış, tırnaklarını yere geçirmiş, göksünü param parça etmişti.

Dağın doğum sancıları, komşu dağları rikkate getirdi, komşu dağlarda elem ve teessür uyandırdı, heyecan ve merhamet hâsıl etti. Dağlar hareket geldi. Komşu dağlar, öbür dağları, öbür dağlar, diğer dağları, diğer dağlar daha diğer dağları tehyiç ve tahrik etti. Bu suretle bütün dağlar gebe dağın acısiyle dağlandılar, gızlandılar, ve dagıdar oldular.

Karnı büyüyen dağ, sancı çeken dağ, etrafını ahü vaveylâ ile dolduran dağ doğuracaktı. Gebe dağın önünde rikkat ve teessürle duran dağlar, teessür ve heyecandan sapsarı oldular, rikkat ve merhametle el bağladılar, daha sonra harekete gelerek diz çöküp doğumun felâketsiz geçmesini Allahtan tedarru ve niyaz ettiler. Bu niyaz, Allahın atebesinde yer buldu. Bu münacat Allahın âsıtanında kabul edildi ve nihayet, el bağlıyan, dize gelen ve dizlerini niyaz ve istitaf cezbeleri içinde yere vurarak şerha şerha kanatan komşu dağların, yakın ve uzak dağların, gelmiş geçmiş, gelecek ve geçecek bütün dağların duası ve yüzü suyu hürmetine gebe dağa sükûn geldi. Gebe dağ, bir lâhza bayğınlık geçirdi. Bütün etrafı saran, ufuklardan ufuklara akseden ahlardan, ahuvahlardan sonra bir ayağını Toros tepelerine, diğerini Erciyeş şahikalarına uzatan ve Himalâyanın Gavrisangar noktasındaki kel tepesine başını dayayan gebe dağ, nihayet, son, acı ve kat'î bir vaveylâdan sonra doğurdu.

Bir ayağını Toros tepelerine, diğerini Erciyeş şahikalarına uzatan ve Himalâyanın kel tepesine başını dayayan gebe dağ, doğura doğura nihayet cevizden küçük ve mercimekten büyük bir fındık faresi doğurdu!

* * *

Bahsi, günlerce bütün gazeteleri işgal etti. İndi idi, inecekti diye etrafında bir yığın sözler oldu. Komisyonlar toplandı. Komisyonları komisyonlar, içtimaı içtimalar takip etti. Ve nihayet:

Kömür fiatlerindeki ve amele ücretlerindeki düşkünlük ve hayat şartlarındaki tenezzül nazarı itibare alınarak elektrik kilovatlarında 10 paralık bir tenezzül kabulüne karar verildi.

Şehrin ekseriyetini geçim itibarile mutavassıt aileler teşkil ettiğine ve onların aylık elektrik sarfiyatı 12 ile 15 kilovat arasında olduğuna göre aile bütçelerinin kâr hanesinde ayda üç, üç buçuk kuruş kadar; yani bir potin boyası bedelinden az, ve bir bardak suyun fiatından fazla bir kâr kaydi teminine muvaffak olundu.

Nasıl dağlar,sancılanan gebe dağın önünde rikkat ve teessürle el bağlamışlarsa, biz de bu on paralık atıfet önünde şükran ve imtinan hisleriyle dize gelelim, hamdedelim. Ve bu yüksek kararı veren komisyonun kapısı eşiğine bu büyük atıfetinden dolayı, şehir halkına yaptığı lûtfün derecesinde 10 paralık zümrütlü, zebercetli, yakutlu, pırlantalı muhteşem ve murassa bir çelenk koyalım!

Salâhattin ENİS

Mucip Bey

Dünkü Cümhuriyet gazetesi evvelki gün tevkif edilen serkomiser Mucip Beyin tahliye istidası verdiğini, fakat istidanın kabul edilmediğini ve tahliye talebinin reddedildiğini yazmıştır. Bu haber doğru değildir. Mucip Bey tahliye istidasını dün vermiştir. Talep kanuna muvafık görülmüş ve Mucip Beyin 50 lira kefaletle tahliyesine karar verilmiştir. Üçüncü ceza mahkemesi de bu kararı tasdik etmiştir. Mucip Bey kefalet muamelesini ikmal ettiği takdirde bugün tahliye edilecektir. Maamafih müddeiumumilik bu karara ağır ceza nezdinde itiraz etmeğe karar vermiştir.

Romanyadan gelen ırkdaşlarımız

Romanyadan memleketimize gelmekte olan mülteci Türk muhacirleri dün gece Samsun vapurile limana gelmişlerdir. Bu ırktaşlarımız Kavakta ihtiyatî karantinaya tâbi tutulduklarından uzun müddet beklemişlerdir. Romanyadan gelen muhacirler 600 kişidir. Bunlar oradaki arazilerini ve mülklerini satarak memleketimize gelmektedirler. Muhacirler buradan Elâzize gideceklerdir. Kendilerine Elâzizde hükûmet tarafından yer tahsis edilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Yumurta tacirleri

Bir birlik yapmak üzre içtimaa çağırılacaklar

Ticaret odası, yumurtacıların aralarında tesanüdü temine ve bir birlik tesisini teshile gayret etmektedir.

Bu maksatla bugünlerde yumurta tacirleri, odada bir içtimaa davet edileceklerdir. Bu içtimada birliğin kurulması ve yumurta fiatlerinde istikrar temini görüşülecektir.

Fındık enstitüsü

Iktısat vekâletinin yeni teşkilâtı yapılırken Ankarada bir fındık enstitüsü tesis edileceği, bu enstitünün fındık hastalıklarile ve fındıklarımızın ıslahile meşgul olacağı haber verilmektedir.

Ege'nin pamuk rekoltesi

Ege mıntakasının bu seneki pamuk rekoltesinin, geçen seneye nazaran 18 bin balya fazlasile 35 bin balyayı geçeceği tahmin edilmektedir.

Ödünç para veren müesseseler

Ticaret müdürlüğü, ödünç para veren müesseseleri sıkı bir kontrola tabi tutmuştur.

Bu müesseseler, bir sene zarfında yaptıkları ikrazatı gösteren muntazam defterlerle işlemeğe tâbi tutulmuşlardır.

İyi üzüm rağbet görüyor

Bir ticarethanemiz tarafından ambalâjına itina edilerek Almanyaya gönderilen dört vagon taze üzüm bozulmadan Almanyaya varmış ve büyük rağbet görmüştür.

İhraç edilecek meyvelerin ambalâjından evvel ezik ve çürüklerini ayıracak makineler getirilmesi düşünülmektedir.

Ege mıntakasında zeytin ve zeytinyağı

Ege mıntakasında bu sene istihsal olunan zeytin tanesi ve zeytin yağı miktarı geçen sene ile mukayese suretile mahallî ticaret odalarından şehrimiz ticaret odasına bildirilmiştir.

Ayvalıkta bu sene zeytin tanesi istihsalâtı 7 milyon kilo ve zeytin yağı rekoltesi 3 milyon kilo tahmin ediliyor. Ayvalığın geçen seneki zeytin tanesi rekoltesi 28 milyon kilo, zeytin yağı rekoltesi de 12 milyon kilo idi.

Bürhaniye kazasının bu seneki zeytin tanesi istihsalâtı 5 milyon kilo, zeytin yağı istihsalâtı 1,5 milyon kilo tahmin ediliyor.

Bürhaniyenin geçen seneki zeytin tanesi rekoltesi 19 milyon, zeytin yağı rekoltesi de 5 milyon kilo idi.

Milâs kazasının bu seneki muhammen zeytin tanesi istihsalâtı 7,5 milyon kilo, zeytin yağı istihsalâtı 1,5 milyon kilodur. Milâsın geçen seneki zeytin tanesi istihsalâtı 8,5 milyon kilo , zeytin yağı istihsalâtı da 1 milyon 700 bin kilo idi.

Dünya buğday mahsulü

Rusya hariç olmak üzere bu seneki dünya buğday mahsulü 1655 buşel, yani 41 milyon ton olarak tahmin edilmiştir.

Bu miktar , geçen seneki rekolteye nazaran 165 buşel, yani 4 milyon küsûr ton fazladır.

Yugoslavya ile ticaretimiz azaldı

Türkiye — Yugoslavya ticarî münasebatı son seneler zarfında azalmıştır.

932 senesinin birinci altı ayında Yugoslavyaya ihracatımızın kıymeti 4 milyon dinar iken, 933 senesinin ilk altı ayındaki ihracatımız 400 bin dinara tenezzül etmiştir. Bu tenezzül yüzde 90 nispetindedir.

932 senesinin ilk altı ayında Yugoslavyadan yaptığımız ithalâtın kıymeti de 2,5 milyon lira iken, bu senenin ayni aylarında 300 bin dinara inmiştir.

Alman parası

Borsa ve Osmanlı Bankası komiserliğinden:

Üzerinde 11 birinciteşrin 1924 ihraç tarihi bulunan (on) rayşmarklık rayş banknotlarının 31 ikincikânun 1934 tarihinden itibaren tedavülden kaldırılacağı ve o tarihten sonra resmî tediye vasıtası olmak evsafını kaybedeceği Rayşbank Müdürlüğünden bildirilmiştir.

Verilen mütemmim izahata göre, mezkûr on marklık banknot sahipleri 28 şubat 1934 tarihine kadar ellerindeki bu banknotları Rayşbankın bütün şubelerinde diğer tediye vasıtaları ile değiştireceklerdir.

Bu tarihten sonra bu banknotlar tedavül vasıtası olmaktan çıkacak ve Rayşbankın bunları değiştirmek mecburiyeti de kalmıyacaktır.

Aydın incircileri toplanıyor

AYDIN, 22 (A.A.) — Vilâyetin umum incir mıntakalarından gelen incirciler, Aydın C. H. F. salonunda bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantıda incir işinin müstahsil lehine bir şekle bağlanması ve icap eden tedbirlerin istihsal zamanına kadar şimdiden alınması için konuşacaklardır.

Paris borsasında

PARİS, 22 (A.A.) — Paris borsasında saat 11,45 te kambiyo fiyatları şu idi:

Dolar, 15,34 Fransız frangı, İngiliz lirası 83,50 Fransız frangı.

Poliste

Niçin öldü?

Düştü, bıçağı göğsüne saplandı ve öldü!

Dün SultanAhmette Çarşambapazarında mahiyeti anlaşılamayan bir vaka olmuştur: 'Çemberlitaşta oturan ve seyyar manavlık eden İsmail Ağa dün saat 14 te birden bire pazarın ortasında düşmüş ve vücudünden sel gibi kan akmağa başlamıştır. İsmail Ağanın etrafına toplananlar ondan ne olduğunu, neye uğradığını sormuşlar, fakat miltiden başka cevap alamamışlardır. Mütemadi kan akan İsmail Ağa derhal hastahaneye nakledilmiş, faakt kan aka aka hsthneye bitkin bir vziyctte gitmiştir. Hastahanede İsmail Ağaya derhal tedavi yapılmış, fakat İsmail Ağa bir kaç münebbih şırıngadan sonra ancak kendisine gelebilmiş, fakat sorulan suallere vazıh bir cevap verememiştir ve bir müddet sonra da ölmüştür. Hâdisenin mahiyetini anlamak kabil olamamıştır. Orada bulunanların söylediklerine naazran İsmail Ağa esrar müptelâsıdır. Dün gene esrar çekmiş, iyice başı dönmüştür. Bu aralık belki de bir müşteriye mal vermek üzere kalkan İsmail Ağa birden bire sendeliyerek yere düşmüş ve ağzı yuyarı gelmeş üzere kuşağına soktuğu bıçak bu sukut neticesinde göğsüne saplanarak İsmail Ağanın yaralanmasını mucip olmuştur. Hâdisenin tahkikatına nöbetçi müddeiumumisi Ferîdun Bey vaz'ıyet etmiştir. İsmail Ağanın cesedi sıhhat yurdundan Morga nakledilmiştir.

Müsaadesiz döviz

Prenses Marya vapurile Selâniğe giden yolculardan Rifat Efendinin üstünde hayli mikdarda müsaadesiz döviz bulunarak müsadere edilmiştir.

Yankesici, randevucu ecnebiler

Istanbulda randevuculuk , yankesicilik, karmanyolacılık ve emsali gibi cürümleri kendisine meslek edinmiş olan ecnebilerin hudut haricine çıkarılmaları için bir karar verilmiştir.

Zabıta bu gibi sabıkalıların muntazam bir listesini yapacak ve bu liste emniyeti umumiye müdürlüğüne gönderilecektir. Emniyeti umumiyede bu liste tetkik edilecek ve oradan gelecek emre göre burada muamele yapılacaktır.

Bir balıkçı kayığı devrildi

Muhittin reisin idaresindeki 8 tayfalı balıkçı kayığı balık tutmak üzere Kanlıca sahilinde dolaşırken rüzgâr ve akıntının tesirile devrilmiştir.

Arkadan yetişen bir motör tarafından Muhittin reisle diğer tayfaların hepsi kurtarılmışlardır.

Bir Bulgar çıkarıldı

Komünistlikten mahkûm olup af kanununda istifade ederek tahliye edilen bir Bulgar dün hudut haricine çıkarılmıştır.

Maarifte

Talebe tehacümü

Şube açan mekteplerde talebe nasıl okutulacak?

Bu sene fazla talebe tehacümü karşısında bütün lise ve orta mektepler de yeniden birçok şubeler açılmıştır. Bu şubelerden bir kısmına henüz muallimler tayin edilememiştir. Bazı mekteplerde muallim bulunmadığından 100, 125 talebe ayni dershanede ders okumaktadır. Bundan sonra yeni açılacak şubelere yeniden muallimler tayin edilmiyecek, mektebin kadrosundaki muallimlere ilâveten şube dersleri verilecektir.

Kız Sanat Mektebi Beyoğlu şubesi

Maarif vekâletinin akşam kız sanat mektebi müracaatların çokluğu karşısında Beyoğlunda da bir şube açmıştır. Ayrıca mektebin İstanbul kısmına yeniden bir daire ilâve edilmiştir.

Adliye meslek mektebi mezunları

Adliye meslek mektebi mezunları cemiyeti önümüzdeki hafta içinde bir toplantı yapacaklardır. Bu içtimada meslek mektebi mezunlarının umumî vaziyetleri görüşülecektir. Mektep mezunlarının münhal bulunan adliye icra memurluklarına tercihan tayinleri ve cemiyetin diğer muameleleri hakkında Adliye vekâletinde teşebbüsatta bulunmak üzere bir heyet seçilecektir.

Tahrirî yoklamalar

Önümüzdeki aybaşından itibaren lise ve orta mekteplerde birinci tahrirî yoklamalar başlayacaktır. Bu yoklama imtihanları sene başına kadar devam edecektir.

Talebe birliği mahfeli

Millî Türk Tlebe birliği bir mahfel tesis etmek üzere Maarif vekâleti nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur. Bu mahfel geniş ve müsait bir binada tesis edilecek ve bütün yüksek tahsil talebesi burada toplanacaklardır.

Talebe birliği konresi

Kânunuevvel ortasında Millî Türk Talebe birliği kongresi toplanacaktır. Kongrede bir senelik faaliyet görüşülecek, yeni idare heyeti intihap edilecektir.

Takrir edilecek dersler

Maarif vekâleti lise ve orta mekteplere bir tamim göndererek muallimlerin hangi aylarda ve hangi mevzuları talebeye takrir edecekleri hakkında umumî bir ders müfredat programı istemiştir. Mektepler bu programı hazırlamaktadır.

Kararname tebliğ edildi

Yeni kontenjan kararnamesi dün gümrüklere tebliğ edilmiştir.

İnhisarlarda

Teftiş usulü

Bir kanunla bazı mahzurların önüne geçilecek

Şayi olan bir habere göre İnhisarlar idaresinde tetkikatta bulunmakta olan Amerikalı mütehassıslar, gûya, İnhisarlar idaresindeki müfettişlik teşkilâtının lâğvını teklif etmişlerdir. Bizim yptığımız atahkikata göre mütehassıslar sureti umumiyede olarak müfettişlik teşkilâtının lâğvı hakkında bir teklifte bulunmamışlar, yalnız şimdiye kadar yapılmakta olan mükerrer teftiş ve mürakabe sisteminin basitleştirilmesini ve azaltılmasını teklif etmişlerdir. Bu nokta, esasen İnhisarlar vekâleti ve umumî müdürlük tarafından takdir edilmiş bir hakikattir. İnhisarlarda yapılan teftişler iki kısımdır. Biri kanunî mürakabedir. Diğeri de idarenin teftiş vesaitile yaptırdığı teftiş ve mürakabelerdir. Bu kısım mürakabenin kaldırılmasına imkân yoktur. Kanunî mürakabeler de şunlardır: Divanı Muhasebat mürakabesi, İnhisarlar merkezinde vekâlete mensup mürakabe heyetinin yaptığı mürakabeler, sene sonlarında plânço üzerinden Maliye vekâletile Divanı muhasebatça yapılan müşterek mürakabe ve tetkik ve vekâlet teftiş heyetinin yaptığı teftişlerdir. İşte mütehassısların lüzumsuz ve fazla gördükleri mükerrer teftiş ve mürakabeler, bu kabilden olan müraakbeler dir. Bu mürakabeler, inhisar idarelerinin mülhak bütçe ile idare edilmesinin bir neticesidir. Bunların basitleştirilmesi kanunda tadilât icrasına mütevakkıftır.

Her birinin ayrı ayrı icra ve idamesine lüzum olmayan mükerrer teftiş ve mürakabe sistemi memurlarda teşebbüs kuvvetini ve mesuliyeti kabul etmek hissini zaafa uğratmakta ve mevzuu tamamen ticarî ve sınaî olan müesseselerde bu sistem, faide yerine zarar vermektedir. Esasen, son zamanlarda mevzuu sınaî ve ticarî olan devlet müesseseleri bu kayıtlardan âzade bırakılmışlardır. Netekim, deniz işletme, Akay. havuzlar, idareleri, Afyon inhisarı, Sümerbank bu kabildendir. Bu idareler mülhak bütçe ile idare edilmedikleri için divan müraakbesine tâb ideğillerdir. İnhisar idarelerini de tam ticarî ve sınaî bir müessese olarak idare edebilmek için, mülhak bütçelerin çerçevesi içinden çıkarmağa lüzum vardır. Bugün mükerrer ve lüzumsuz teftiş ve mürakabelerin mucip olduğu mahzurların önüne geçmek için İnhisarların idaresi ve teşkilâtı hakkında bir kanun projesi hazırlanmaktadır. Mahzurlar bu kanun sayesinde bertaraf edilecektir.

Hüsnü Bey geldi

Üç günden beri Tekirdağında bulunmakta olan İnhisarlar umum müdürü Hüsnü Bey İstanbula dönmüştür. Hüsnü Bey Tekirdağında yeni şarap istihsalâtını gözden geçirmiş ve yeni yapılmakta olan levazım deposunu teftiş etmiştir.

Vilâyette

Bina tahriri

Kartal ve Şilede de tahrire başlandı

Kartal ve Şilede umumî bina tahririne başlanmıştır. Bu suretle belediye hududu haricindeki kazalarda da tahrire başlanmış oluyor. .

Mülkiye teftişleri

Mülkiye müfettişi Hacı Hüseyin B. Adanaya, Derviş Bey Bursaya gitmiştir.

Avcılığı teşvik için

Avcılığın teşviki için av köpeklerinden azamî belediye resminin alınmaması vilâyete bildirilmiştir.

Cüneyt Bey

Divanı Muhasebat müddeiumumîliğine tayin edilen Şark maliye müfettişi Cüneyt Bey şehrimize geldi. Ankaraya gidecektir.

Gayrimübadillerin vaziyeti

Ankarada bulunan gayrimübadiller heyetinden, teşebbüsleri etrafında cemiyete müsbet menfi hiç malûmat gelmemiştir. Gayrimübadiller, şiddetli ihtiyaç karşısında ellerindeki istihkak mazbatalarını kırdırmağa başlamışlardır. Yeni bono tevziatını tehalükle bekliyen gayrimübadiller, muhtelit mübadele komisyonu emrindeki 62,500 istelinin şimdiden tevzii mümkün olmasa bile, gayrimübadiller namına Ziraat Bankasının elinde bulunan emlâk ve arazi mukabilinde bir istikraz akdile kendilerine hisseleri mikdarından para tevziatı yapılmasını da istemektedirler.

Belediye

Tramvaylardan harem ve selâmlık farkı kalkıyor!

İstisnasız olarak tramvayların önünden inilecek, arkasından binilecek

Istanbul umumî meclisi dün öğleden sonra toplandı. Muhtelif işlere dair encümenlerden gelen mazbatalar okundu. Bu meyanda yeni inşa edilen binaların fennî ve sıhhî muayenelerinden hariç alınmasına dair mülkiye encümeni mazbatası vardı.

Mazbata münakaşa edildi. Bina inşaatı bittikten sonra yapılacak sıhhî ve fennî muayeneden hariç alınması teklifi reddedildi. Yalnız inşaat projelerinin ihtiyarî olan tetkikinden bir miktar harç alınması kararlaştırıldı. Ve bu harç şeklini tatbik etmek üzere mazbata mülkiye ve iktısat encümenlerine havale edildi.

Bundan sonra Necip Beyin bir takriri okundu. Bu takrir cümhuriyet bayramında yapılan Taksim müessesatının meclis kararına rağmen niçin söküldüğüne dairdi. Fen işleri müdürü Ziya Bey bu hususta izahat vererek dedi ki:

— Taksim meydanındaki elektrik tesisatını, elektrik şirketi yapmıştı. Şirket, bu tesisatı bırakacaktır. Bedelini belediye verecektir. Bu hususta şirketle makam arasında temas vardır.

Su tertibatını ise Sular İdaresi yapmıştı. Fakat bu tertibat ahşaptır. Binaenaleyh muvakkat olarak yapılmıştı. Taksim meydanında tesisatın bulunduğu yerde umumî helâlar vardır. Bu helâlar buradan kaldırılacaktır. Helâlar kaldırıldıktan sonra su tesisatı daha iyi şekilde ve bütün olarak yeinden inşa edilecektir.„

Ziya Beyin izahatı kâfi görüldü. Bundan sonra diğer bir takrir okundu. Takrirde tramvaylara girip çıkmanın müşkülâtından bahsediliyor, arabalara inme ve binme işlerinin tanzimi isteniyor, her yerde harem ve selâmlık teşkilâtı kaldırıldığı halde, tramvaylarda hâlâ kadınlara ayrı yer tahsis edildiği kaydediliyordu.

Nazmi Nuri Bey söz aldı. Dedi ki:

— Kadınlara tramvaylarda ayrı yer ayrılması harem ve selâmlık meselesi değildir. Yolcular arasında hasta, ihtiyar, çocuklu kadınlar vardır. Kadınların rahatı için tramvaylarda böyle bir yer ayrılması lâzımdır. Ayni zamanda kadınlara karşı bir hürmet gösterilmesi icap eder.

Müteakiben Cevdet Kerim Bey söz alarak Nazmi Nuri Beye itiraz etti ve ezcümle dedi ki:

— Hasta, ihtiyar kadınlar olduğu gibi, hasta, ihtiyar erkekler de vardır. Niçin erkekler için böyle bir yer ayrılmıyor da kadınlar için ayrılıyor. Kadınlar nasıl her yerde oturabiliyorlarsa, erkekler de oturabilir. Tramvaylarda harem ve selâmlık hatırası yaşatan bu ayrılık şeklinin kaldırılması lâzımdır.

Bundan sonra tramvaylara inmek ve binmek şekli görüşüldü. Ve badema tramvayların ön kapılarından yalnız üniformalı polis memurlarının binmesi, zabıtan, pasolu yolcular da dahil olduğu halde herkesin arka kapıdan binmesi kararlaştırıldı.

Bu yolcular arkadan binecekler ve ön kapıdan ineceklerdir.

Belediye makamı bu hususta şirket nezdinde teşebbüsatta bulunacaktır.

Bundan sonra hesabı kat'i raporları tetkikine devam edildi. Meclis bugün tekrar toplanacaktır.

Elektrik ücretleri

Yeni elektrik tarifesinin kilovatı 17 kuruş iken komisyonda ekseriyetle 16 kuruş 30 paraya indirildiğini yazmıştık. Elektrik şirketi, tarifenin 17 kuruş olmasında ısrar etmektedir. Şirket komiseri ise tarifenin 16 kuruş 30 paraya indirilmiş olduğunu alâkadarlara şimdiden bildirmiştir.

Bu işi Nafia vekâletinden vuku bulacak tebligat halledecektir.

Tavuk gibi ses çıkaran yoyolar

Bir müddettenberi şehrimizde tavuk gibi ses çıkaran yeni bir yoyo moda haline gelmiştir. Dün bir refikimiz bu yeni yoyoların belediye tarafından menedildiğini yazmışsa da bu doğru değildir.

Şoförler muayene ediliyor

Bütün şoförlerin sıhhî muayeneye tâbi tutulması takarrür etmiş ve muayeneler başlamıştır.

Sene başına kadar şoförlerin sıhhî muayeneleri ikmal olunacaktır. Sıhhiye müdürlüğünde müteşekkil muayene komisyonunda her muayene günleri tesbit edilmiştir. Şoförler seyrü seferden birer numara alacaklar ve bu sıra numarasile muayene olacaklardır.

FELEK

Bir kar edebiyatı

Havalar soğudu, tabiî eserler de soğuyacak.. Buna misal olarak dün kü (Akşam) refikimizden şu telgrafı naklediyorum:

BOLU, 21.— Hava birden bire soğudu. Heybetli dağlarımızın başlarını, geniş omuzlarını beyazlatan kar şehire de düşmeye başladı. Termometre sıfırdır."

Mükemmel lâf!. Bir soğukluk ifade etmek için bundan başka ne yazılabilir. Hele şu (heybetli dağlarımızın başlarını ve geniş omuzlarını beyazlatan) terkibi bir şâheserdir. Buna rağmen termometrenin hâlâ sıfırda kalışı şaşılacak şeydir.

Maarifte yangın

İki gün evvel İstanbul Maarif müdürlüğü dairesinde yangın çıkmış. Buna şaşmamalı. Orada ateşli zevat vardır. Bereket versin ateş bütün binayı sarmadan söndürmüşler... Rivayete nazaran hususî ve ecnebi mekteplere ait te bin kadar dosya yangını söndürmek için dökülen sular içinde kalarak ıslanmış ve berbat olmuş..

Vakıa Maarif, bir meşâle olarak temsil edilir amma bu meşalenin böyle saçağa saracağı kimin hâtırına gelirdi.. Bu badirede ne olduysa doyaları ıslanan mekteplerin dosya memurlarına oldu.. Şimdi yeniden dosya, yeniden tamimler ve yeniden malûmat!. Allah cümlemizi ateşten, âfetten ve suda ıslanmaktan korusun.

Boğazlanan tavuk taklidi

Rivayete nazaran belediye menedecekmiş.. Yeni çıkan bir garip oyuncak var. Boğazlanan tavuk sesi çıkarıyor... O kadar da çoğaldı ki; Beyoğlu caddesinde gezerken kendimi kümeste sanıyorum.. Şehrin horozlarında da büyük bir endişe caridir... Her tarafta (rahatsız edilmiş tavuk) sesi işitip koşuşuyorlar, ortada tavuk yerine bir takım çocuklar... Bu da endişelerini arttırmaktadır. Düşünüyorlar: Acaba bizim tavuklar mı insan kılığına girdiler, yoksa insanlar mı tavuklaşmaya başladılar.. Bir akıllı horoz için bunların ikisi de fenadır.

Eskiden insanlar, yalnız yumurtlamak hususunda tavuklara benzerdi. Şimdi sesini de taklit etmeye başladılar.. Allah encamımızı hayır eylesin!.. Kendimi kümeste sanıyorum.

FELEK

Vapurların yaşı

Türk vapurculuk şirketi, Türk bayrağına intikal edecek vapurların on beş yaşından fazla olmamaları hakkındaki nizamnamenin tadili için esbabı mucibeli bir raporla İktısat vekâletine müracaata karar vermiştir. İktısat vekili Celâl Bey de, bu meseleyi tetkik etmek vaadinde bulunmuştur. Vapurcular diyorlar ki:

"— 1914 te umumî harp ilân edilmiş ve harp senelerinde inşa edilen vapurlar, askerî nakliyat için süratle yapıldıkları için daha evvel yapılan vapurlar kadar metaneti haiz olmalarına pek itina edilmemiştir. Bu itibarla on beş yaşından yukarı vapurlar, harp senelerinde inşa edilen vapurlardan sağlamdır. Bunun için nizamnamenin tadiline ihtiyaç görüyoruz."

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

22 Teşrinisani 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstkrazı dahili	96,50	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	97,50	Tramvay	—.—
Şark D. yolları	2,35	Tünel	—.—
D. Muvahhide	52,625	Rıhtım	17,75
Gümrükler	7,80	Anadolu I	44,40
Sayd mahî	6	„ II	46,15
Bağdat	9,25	Mümessil	51.20
T. askeriye	9,50		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,55	Telefon	11.75
„ „ Hamiline	9,70	Bomonti	18,60
„ „ Müessis	104	Terkos	2..5
Tramvay	46.50	Çimento	11.90
Anadolu Hisse	26,60	İttihad dey.	17,70
Şir. Hayriye	15	Şark dey..	1.—
Reji	3.50	Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15.88
Londra	692,50	Viyana	4,20
Nüyork	18,25	Madrit	5.8025
Milano	8,97	Berlin	1,97,75
Brüksel	3,39	Belgrat	34.44
Atina	81,94	Zloti	4,20
Cenevre	2.43.80	Peşte	3,55
Amsterdam	1,17	Bükreş	79.48
Sofya	64,54	Moskova	1083.25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	167	1 Şille. Av.	24.50
1 İsterlin	695	1 Pezeta	16
1 D lar	128	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	25.—	1 Altın	9.32
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
Florin	83	Banknot	2.33

Sanat âleminde

Konyadaki eserlerin tamiri

Memleketimizde günden güne bir az daha bıkılmakta, çürümekte, harap olmakta olan asarıatikamızın tamir ve ihyası için 931 den bu güne kadar ne gibi mahallî tedbirler ittihaz olunduğunu öğrenmek istemiştim.

Bu tecessüsümün bilhassa 931 den bu güne kadar geçen zaman zarfındaki mesaiye inhisar etmiş olması sebepsiz değildi. (931) senesinde Anadolu tetkik seyahatlerinde Gazi Hazretleri Konyadan İsmet Paşa Hazretlerine çekmiş oldukları bir etlgrafnamede bu asar ve âbidatın müstacelen tamiri icap ettiğini söylemiş ve hükûmet te vilâyetlere bu hususun temini için müteaddit tamimler göndermişti.

Bu büyük ikazın neticelerini öğrenmek arzusiyle ben de bazı vilâyetlere mektuplar yollamış ve bu cihetler hakkında tenvirimizi rica etmiştim.

Antalye vilâyetinden tehalükle aldığım cevabı, Gazi Hazretlerinin tel grafnemelerinin suretiyle birlikte 18 Eylül 933 tarihli Milliyetin yine bu sütunlarında "Teselli" başlığı altında neşretmiştim.

Antalyanın nasıl çalıştığını, Aspedos tiyatrosu harabelerinin çalılardan, taş ve topraklardan nasıl temizlenmiş ve muvaffakiyetle meydana çıkarılmış olduğunu Antalya Müzesi Müdürü Fikri Beyefendinin verdiği izahattan anlamıştık.

Bugün de Konya vilâyetinin bu uğurda nasıl çalıştığından haber vereceğim.

* * *

En güzel Selçuk mimarîsi nümunelerinin makarrı addedilebilecek olan Konya şehrinde, eski eserlerin muhafazası için teşekkül etmiş bir cemiyet mevcut olduğunu ve bu işi deruhte etmiş bir komisyonun harıl harıl çalışmakta olduğunu müjdelerim.

Konya valisi Cemal Beyefendinin riyasetinde Halkevi reisleri, müze, ev kaf, idarei hususiye müdürleriyle cemiyetin kâtibi umumisinden mürekkep olan bu komisyon vilâyet içindeki ata yadigârlarının muhafazası için lâzım gelen tedbirler hakkında kararlar ittihaz etmekte ve faydalı neticeler elde edilmektedir.

Konya vilâyeti içinde Etilere, eski Yunanlılara, şarkî Roma İmparatorluğuna, Selçukîlere, Eşref, Karaman ve Osman oğullarına ait eserler vardır. Tarihin hoyrat senelerinin tahrip kâr adımları altında ezilmiş olan bu eserler, bir kısmı Salip ordularının, bir kısmı da bakımsızlığın kurbanıdırlar.

Asariatikaya hürmet etmesini bize öğreten cümhuriyettir. Cümhuriyetin ilânına kadar bu iş baştan başa ihmal edilmiş bir halde idi. Bilhassa 931 den sonra büyük irşadın tesirleri görülmüştür.

931 denberi Konyada neler yapılmış?

1 — Beynelmilel kıymeti haiz olan Karatay medresesi ile İnce minare için Maarif Vekâletinden 800 lira gönderilmiş ve Afyonkarahisarında bir müze tesisi için de 300 lira ayrılmıştır.

2 — Karatay medresesi arkasındaki binaya zarar veren yüzlerce ton luk toprak yığını kaldırılmıştır.

3 — Maili inhidamdır diye bir kısmı yıktırılan İnce minarenin diğer aksamı yıktırılmaktan kurtarılmıştır. Gazi Hazretlerinin bilhassa yüksek alâkalariyle idarei hususiye bütçesine konan 3,000 küsur liralık tahsisatla İnce minarenin etrafı, üzeri demir parmaklıklı taş muzayik taş duvarla tahdit olunmuştur.

4 — Karatay, Sırçalı Medrese, Hasbey darülhuffazı'nın maili inhidam dış duvarları tamir edilmiştir.

5 — Evkafın verdiği 500 lira ile Sahipata Mescidi ve türbesinin muhtacı tamir yerleri yaptırılmıştır.

6 — Beyşehrinde mimarî büyük kıymeti haiz olan Eşrefoğlu cami ve türbesinin tamirine başlanmıştır.

7 — Yine İnceminarenin tamirine sarfedilmek üzere Evkaf idaresinden 400 ve cemiyetle Halkevinden yüzer lira temin olunmuştur.

Bütün bunlardan başka tasavvur ve teşebbüs halinde daha bazı güzel işler vardır.

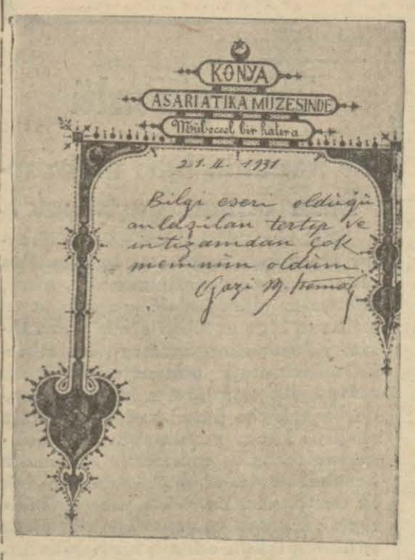

Meselâ: Akşehirdeki Taş medrese, Karamandaki Nefise Sultanın Hatuniye medresesi, İbrahim Bey İmaretî, Armenakteki pek ziyade muhtacı tamir bulunan Dul Medrese namiyle meşhur Emri Musa Medresesi gibi eserlerin de tamiri için yüksek makamların nazarı dikkati celbedilmiştir.

Aksaray ve Konya yolu üzerindeki hanların muhafazası için tedbirler düşünülmekte ve Anadolu hanlarının en büyüğü ve muhteşemi olan Sultan Hanının büyük kapısı üstüne bir saçak yapılması için Meclisi umumice tahsisat konulması Aksaray vilâyetinden rica edilmiştir.

Görülüyor ki, Konya, hazinelerinin kıymetini idrak etmiş bir şehrimizdir.

Gazi Hazretlerinin takdirlerini kazanmış, kıymetli bir müzesi ve üzerine münevver bir kitlenin titrediği asarıatikasiyle Konya ne bahtihar bir memleket.

Gerek müzenin rehberini hazırlamış olan Müze Müdürü Yusuf Bey, gerekse Millî Kütüphane müdürü ve asarıatikanın muhafazasına memur edilen mütehassıs Mesut Bey, gerekse Mesut Beyle beraber bazı asarın monografilerini yapan Ferit Bey ve gerekse hepsinin başında Konyanın faal Valisi Cemal Bey bu değerli faaliyetlerinden dolayı tebrike şayandırlar.

Bu meyanda, bana hakkımda sitayişkâr iltifatları ihtifa eden mektubu gönderen, bizzat matbaya kadar gelmek nezaketinde bulunan ve bu büyük havadisi karilerime müjdelemeğe vesile olan Konya Lisesi Edebiyat hocası Ferit İzzet Beye de teşekkürü bir vecibe bilirim.

Elif NACİ

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş aranıyor

Türk tebaasında, ve 20 yaşında bir gencim, türkçe, almanca, fransızça, ingilizce ve muhasebe usullerine vakıf, ve mükemmel bonservisleri havi, ehven şeraitle iş arayor. Milliyet H. V. rumuzuna müracaat.

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir T
Bu akşam
Saat 21 de
VOL PON
Yazan Fonson
Türkçeye çeviren
Bedrettin B.
5 Perde
Komedi
Umuma
8721

KULAK MİSAFİRİ

Geçmişi tenekeli...

Geçen gün, acele bir işim çıkmıştı. Otomobile bindim. Otomobil değil, manda arabası olsa Tophane ile Sirkeci arasındaki yolu en çok bir saatte alırdı.

Halbuki, bizim şoförün Tophaneden kalkar kalkmaz galiba çocukluğu aklına geldi. Belediye memurlarile başladı saklambaç oynamağa...

İlkin tramvay caddesinden gidiyorduk. Birdenbire fren yapıp arka sokağa saptık. Köşebaşında bir memur görünce bizim araba, ters yüzüne geri dönüyordu. Böyle ilerleye, gerileye, sağa sola, saparaktan gidişimizin sebebini şoförden soracak oldum.

Acı acı güldü:

— Daha plâka alamadık ta.. Malûm ya, çeviriyorlar!

— Ee... Neye almıyorsun?

— Nasıl alırım beyim... Bir plâka üç yüz liraya!. .

— Nasıl üç yüz lira!?..

Şoför, açtı ağzını yumdu gözünü:

— Bakkal züğürtleyince eski defterleri yoklarmış. Belediye de ne vakit parasız kalsa, şoförlere balta oluyor.

Yeni plâka almak iş değil. Ver iki lira al.... Ve lâkin, plâka ile beraber adamın önüne bir takım eski hesaplar çıkarıp: "Sökül paraları!„ diyorlar.

Bugün, İstanbulda bin otomobil varsa bunun yarıdan fazlası, garajlarda! Zati kazanç yok. Müşteri, pazarlık etmeden arabaya ayağını atmaz oldu. Yepyeni plâka mı, durduk yerde neden değiştirevim?

O bunları anlatırken gene tehlikeli mıntakaya girmişiz. Arabayı tenha bir köşeye çekip durdurttu. Arkasındaki plâkayı sökerek yanımıza geldi:

— Su plâkanın nesi var allah aşkına Bey? Araba parçalanır da gene plâkaya bir şey olmaz.

İlle değiştireceksin, diyorlar. İyi amma, bizde o kudret yok..

Plâka, sahiden yepyeni idi. Üzerindeki boyası bile çizilmemişti... Hiç olmazsa, daha on sene ömrü vardı.

— Haklısın... dedim. Tenekeye ne olur?. Aşınmaz, bozulmaz.

Şoför, plâkayı yandan önden, uzaktan. yakından evire çevire muayene ettikten sonra kaldırıp yere çaldı:

— Ulan, dedi, teneke misin? geçmişi tenekeli misin.. nesin.. Ben de şaşırdım!

M. SALÂHADDİN

Bir tavzih

Hasan ecza deposu sahibi Hasan B den dün şu tavzih mektubunu aldık:

' Eczacı Hasan Beyin teçennün ettiğine dair gazetelerde intişar eden bir havadis üzerine birçok dostlarımın — isim müşabehetinden dolayı — hastalanan zat vaktiyle Çağaloğlunda Hasan Nafiz Beydir benise eczacı diploma[illegible] haiz olduğundan dolayı eczacı sıfatını taşımakta ve ecza ticareti ve muhtelif müstahzarat imaliyle iştiğal etmekteyim muhterem dostlarımın hissiyatına karşı teşekkür etmekle beraber Türkiyenin bütün şehirlerinde ve hariçte mevcut olan müşterilerimin şüphe ve teessürlerini izale etmek üzre keyfiyetin tavzihini derin hürmetlerimle temenni ederim efendim."

İRTİHAL

Muharrir ve muallim Abdülfeyyaz Tevfik ve tevkifhane doktoru Fuat Beylerin eniştesi ve Avukat Hilmi Riza Beyin Kayın pederi Galata rüsümat memurluğundan mütekait Hakkı Şevki Bey dün nagihani surette hanesinde vefat etmiştir. Cenazesi bugün Perşembe günü saat onbirde Eyüpte bahariye caddesinde sabık taşlı burun tekkesi karşısındaki hanesinden kaldırılarak Eyüp camii şerifin de namazı eda edildikten sonra o civarda aile kabristanına defnedilecektir.

(10189)

HİKÂYE

Antika

— *Fransızçadan* —

Kontes Valantin de Kalamber'in bir antikacı dükkânı vardı. Kadıncağız on beş sene evvel kocası süvari zabiti Kont de Kalamber'in vefatından sonra kimsesiz ve parasız kalmıştı. Hayatını kazanmağa mecbur olunca, antikacılığın kârlı bir iş olduğunu öğrenmiş ve bir dükkân açmıştı. Zaten babası da antika meraklısı, malûmatlı bir adamdı. Kızında küçük yaşından itibaren bu merakı uyandırmıştı. Valantin dul kalıp ta Parise döndüğü zaman, babasından miras kalan bir kaç antika parçayı satarak serma ye yaptı. Fakat bu sermaye kâfi gelmedi. Kendi güzelliğinden ve zerafetinden istifade etmek istedi.

Dul olduğu için daima siyah elbise giyerdi. Bütün bu siyahlıklar onun tenine başka bir cazibe, gözlerine başka bir parlaklık veriyordu. Erkekler bu güzel kadın karşısında yumuşıyorlar ve istediğini yapıyorlardı.

Valantin eski tanıdıkları ailelerden antika eşya alıp satmak istiyenlere de tavassut eder ve bu suretle komisyon da alırdı.

Kısaca bir zaman sonra sermayesini tuttu. Dul ve hayatında yalnız olması kendisini müteessir etmiyor gibiydi. Sekiz sene bu antika işlerinde hayli kazanç yaptı. Başlıca müşterilerini ihtiyar, kibar kadınlar, zengin antika meraklıları teşkil ediyorlardı. Bunlar Valantin'in tozlu ve örümcekli köşelerden bulup çıkardığı antika işleri merakla arıyorlar ve yüksek fiatlerle satın alıyorlardı.

Nihayet Madam Kalamber epeyce sermayeli bir dükkân sahibi oldu. Bu kadar sene sonra rahata erişti.

Bir sabah erken dükkâna ihtiyar bir dellâl geldi. Bu adam, kendisiyle bir çok işler yapmış olduğu Samuel Baba isminde bir Yahudi idi.

— Bonjur Madam, sizinle küçük bir iş yapmağa geldim.

Valantin Yahudinin hilekârlığını bildiği için tetikte bulundu:

— Sizi dinliyorum, buyurunuz, diye adamı oturttu.

— Mesele şundan ibaret Madam.. Genç bir âlim servetini borsada kaybetmiş, bir çok borçları varmış. Halbuki elinde gayet kıymetli bir antika kolleksiyonu var. Kendisi taşrada oturan ailesinden yardım istemeğe gitti. Malları bana emanet bıraktı. Ben satıp borçlarını ödeyeceğim. Adamcağız antikalarını o kadar seviyor ki, satılırken burada bulunmak istemedi.

— Kolleksiyonda neler var?

— Fevkalâde kıymetli şeyler.. Mezatta satılsa yüz binlerce frank eder. Fakat ben elden satmak istiyorum.

Kadın evvelâ tereddüt etti. Maamafih sordu:

— Elden ne kadar tutar?

— Ben hepsini size on bin franga bırakırım. Daha fazlasiyle kâr edecegînize şüphe etmeyin. O zaman da paymı isterim.

Madam de Kalamber budala değildi. Derhal bu işlerden anlar bir müşterisine telefon etti. Vaziyeti anlattı, adamcağız derhal geldi. Üçü beraber satan adamın evine gittiler. Burası güzel bir zevkle döşenmiş bekâr apartmanı idi.

Satılacak antikalar da hakikaten kıymetli şeylerdi. Hepsi ayrı ayrı kadife parçalar üzerinde muhafaza ediliyordu. Uzak bir maziye ait olan bu nefis eşyanın sahibi için ne kadar kıymetli olduğu belli idi. Mütehassıs diye çağırılan adam bazan kendini tutamıyor, hayranlığını belli ediyordu.

Madam de Kalamber bu işten memnun oldu ve hepsini sekiz bin franga satın aldı. Valantin bunları büyük bir itina ile dükkânın en güzel yerine yerleştirdi.

* * *

Valantin bir kaç gün sonra gayet şık giyinmeğe başladı. O zamana kadar gayet sade giyinen bu kadına ne olmuştu? Açık renk kumaşlardan, organdilerden roplar yaptırmıştı. Siyah, parlak gözlerine hafifçe sürme, dudaklarına roj koymağa başladı. Bu suretle hakikaten daha güzel ve alıcı bir kadın olmuştu. Bu değişikliğe sebep ne? Tanıdıkları kimseler de buna hayret ettiler. Hiç birisi sebebini anlamadı. Valantin nadiren sokağa çıkar ve insanlarla görüşürdü. Her halde salonlarda kendini beğendirmek için yapmıyordu. Fakat bu tebeddül de sebepsiz değildi.

Her gün dükkânın camekânları önünde uzun boylu, solgun benizli, matruş bir genç dolaşıyordu. Gayet temiz kıyafetli bir delikanlıydı. Valantin evvelâ bu kadar ısrarla her gün gelen adamdan korkmuştu. Fakat sonra şöyle bir kanaate düşmüştü. Her halde kendisini görmek, hiç olmazsa uzaktan seyretmek için geliyordu. Her halde kendisine âşık olmuştu. Hem canım neden olmasın? Uzun senelerdenberi geceleri uykusuz ve asabî geçen antikacı kadın, bu defa sıkılgan âşıkını her gün sabırsızlıkla beklemeğe başladı. Adamcağız hiç belli etmiyor, yalnız uzun uzun dükkânın içine bakıyordu.

Nihayet bir gün kadın dayanamadı, adamdan izahat istemeğe karar verdi. Adamcağız yine mahzun mahzun içeri bakarken, kapıyı açtı ve içeri girmesi için ricada bulundu. Genç şaşırdı, aflar talep ederek dükkâna girdi. Antikacı kadın hiç belli etmeden ona bir kaç parça eşya gösterdi, arzu ederse ertesi gün tekrar gelmesini söyledi.

Genç ertesi gün de geldi. Fakat sükûtîliği ve sıkılğanlığı nihayet Valantin'in içini sıkmağa başlamıştı, sevgisini izhar etmemesine bir türlü ma na veremiyordu.

Nihayet bir gün ikisi de antikalardan bahsederlerken Samuel Baba içeri girdi. Genci hemen tanıdı:

— A.. Ne tuhaf tesadüf.. Madam, antika kolleksiyonunu satın aldığınız genç işte budur, dedi.

Valantin'in kalbine bir ok saplandı. Demek ki genç kendisine değil, ayrı kalmağa mecbur olduğu kolleksiyonunu görmeğe geliyordu.

Valantin o akşamdan itibaren tekrar siyah elbiselerini giymeğe başladı. Ertesi gün yüzünü boyamadı, sürme çekmedi.

Bir hafta sonra saçları ağarmış, bembeyaz olmuştu.

Bu akşam SARAY (Eski Gorya) da
Kendisi gülmeksizin âlemi güldürmesini bilen şen aktör MALEK
AŞIK ÇİLİNGİR
Fransızca mükâlemeli 1001 kahkahalı eğlenceli komedide İlâveten: FOX JOURNAL
LİLİ GYENES MACAR ÇIGAN ORKESTRASI
Bu akşam yeni repetuvarını dinletecektir. (10199)

Bu akşam
TÜRK
Sinemasında:
Mis'i görülmemiş bir dehşet ve heyecan filmi:
FAY WRAY
LİONEL ATWİLL
MEÇHUL DOKTOR
İlâveten: MOSKOVADA TÜRK-RUS futbol maçı [10201]

İstanbul Verem mücadele cemiyetinin 1934 Senesi duvar takvimleri çıktı.
Fiyatı 50 kuruş.
CAĞALOĞLU HİLÂLİAHMER binası. Telefon 21783.
8744

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.
ABONE ÜCRETLERİ:

	Turkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugün matinelerden itibaren
İPEK SİNEMASINDA
TÜRKÇE SÖZLÜ
GAIP RUHLAR ADASI
TABİATIN KANUNLARINI İNKÂR EDEN DELİ BİR DOKTORUN MÜTHİŞ MACERALARI

Bugün matinelerden itibaren
ELHAMRA SİNEMASINDA
SAHTE FAHİŞE
HENRİ GARAT - MEG LOMENNIER
(10196)

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL, 1200 m.
18 : Gramofon.
18,30: Türkçe plâk.
19 : Orkestra.
20: Kemal Niyazi B. ve arkadaşları.
21,30: Gramofon.
22 : Ajan, Borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA. 1528 m.
12,30 - 13,30 Gramofon
18 - 18,45 Alaturka saz
18,45 - 19,15 Viyolonsel konseri Edip Bey tarafından.
19,15 - 20 Alaturka saz
20. Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
16,45 Piyano ile hafif parçalar, 17,25 Schindler'in şarkılarından plâk ile, 17,40 Kadın saati, 18 Tagannili düo konseri, 18,20 Piyano-Keman konseri, 18,55 Muhtelif sözler, 21,05 Hafif orkestra musikisi, 22,05 Teknik neşriyat, 22,20 Hint şarkıları tagannili 23,0 Plâk konseri, 24 Musahabe, 24,05 Plâk musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
17 Çocuk masalları, 18 Ziraat 18 Salon takımı Somogyi, 19, 5 Konferans, 20,0 Henrik Vertes ile Bela Salver'in şarkıları dan, 21,35 Haberler, 21,35 Sahibinin ses plâkları, 22,35 Yalı Kartet takım tarafından Brahms ve Haydn'in eserlerinden konser, 23,05 Denizcilik, 23,35 Sigan musikisi 24,05 Art and gipsy unvanlı İngilizce konferans.

VİYANA 518 m.
17 Sesli film musikisi plâk, 17,45 Kadın saati, 18 Şarkılar, düetler, 17,40 Yeni radyo aletlerinde yeni teknik 19,20 Musahabe, 19,50 Saat ayarı, 20,05 Ruhî neşriyat, 21,05 Büyük operadan naklen Rossini'nin Angelina operası, 23,30 Palmhof kahvesinden naklen dans musikisi.

MİLÂNO - TORİNO - FLORANSA.
18,15 Plâk, 19,45 Haberler, plâk 20,05 Haberler, plâk, 20,20 Haberler plâk, 21 Haberler plâk. 21,35 Opera temsili.

PRAG 488 m.
17 Brüno Schrammel Viyana musikisi, 17,50 Çocuklara mahsus konser, konferans, ders, 18,55 Plâk, müsahabe, 19,30 Almanca neşriyat, 20 Haberler, 21,15 Hafif orkestra musikisi, haberler, 22,25 Halk şarkıları müsahabe, 23,25 Smetana nın şarkıların an piano ile.

ROMA 441 m.
18 Haberler, tagannî ve musiki, 21,20 Tagannî, 22,05 Karışık konser, 22,5 Kontes'in portakalları isimli temsil sonra plâk.

BÜKREŞ 394 m.
13 Haberler, plâk, 14 Haberler, plâk, 17,15 Çocuk programı, 18 Dinico takımı karışık konser, 19 Haberler 19,15 Dinico takımının devamı, 20 Ders, 20,20 Konferans, 20,40 Plâk ile bir opera temsili.

Milliyet'in edebî romanı: 49

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

Reşit Beyin yanında mahcup olmamak, onu da utandıracak bir şey yapmamak için her şeyi düşünüyordum. Fakat daha bir ay evvel sırtında yeldirme, başında örtü, ellerinde muhacir sepetlerile İstanbula gelen bir kızın böyle bir âlemde gülünç olmaması bir mucize..

Elbisemi giyerken madam yardı metti. O bana biraz da boya sürmek istiyordu, razı olmadım. Yalnız dudaklarımın rengi, galiba heyecandan olacak soluktu. Hafif bir kırmızı cilâ ile tazeledi. Bu elbise zaten gittikçe yükselen boyumu biraz daha uzattı.

Madam Girot :

— Çoraplarına daima dikkat etkızım, dedi. Bu ipekler tehlikelidir. Bir iplik kaçar, akıverir.

Reşit Beyin aldığı balo çantası yeni doğmuş kedi yavrusu gibi mini mini bir şey.. Sanki bilmiş gibi.. Bu da siyah, beyaz, yılan derisi. Ucunda bir de püskülü var. İçine ancak bir ipek mendille bir ruj tüpü sıkıştırabildim.

Üzerimde başka hiç bir süs yok... Hanımefendinin aldığı saati Madam Girot çıkarttı :

— Böyle saat dekolte ile takılmaz. Ben sana bir pırlanta yüzük vereyim! Dedi.

Madamın bu nezaketine teşekkür ettim. Fakat pek şık bulduğum yüzüğü takmaya korktum. Neme lâzım belki kaybederim, bir yere çarpar kırarım.. İğreti şey bana ıstırap verir.

O kadar ısrar ettiği halde takmadım.

Biz onunla bu münakaşayı yapıyorduk ki Reşit Bey geldi.

Yemekte Mösyö Girot erkek kıyafetinden bahsetmişti. Derhal intikal ettim. Reşit Bey Mösyö Girot'nun söylediği gibi frak giymişti. İlk defa böyle bir kıyafet görüyorum. Güzel..

Reşit Bey çok neşeliydi:

— Oldu mu bakalım küçük, dedi. Şefik Bey otomobilde bekliyor. Ben şöyle bir kontrol etmek istedim. Tabiî madam varken lüzum yok ama..

İskarpinlerime, elbiseme, çoraplarıma, saçlarıma ayrı ayrı baktı.

— Üzerine ne alacaksın!

Madam elbiselerimi muayene ederken hanımefendinin yaptırdığı ipekli bir ince mantoyu beğenmişti. Gösterdim.

— Fena değil. Eldivenlerin, çantan.. Her şey hazır.

— Hazır efendim.

Kendimi (Şiran)da ilk mektebe başlanırken yapılan merasimde zannettim. O zamanda babam. Harem tarafına girmiş, sırma cüz kesesini kadife hotozumu, ipekli entarimi muayene ettikten sonra anneme :

— Her şey hazır mı? Diye sormuştu. O günkü heyecanı bugün başka şekilde hissettim.

Madam Girot, bana Paristen bir ahbabının gönderdiği güzel bir kokuyu sürdü. Hattâ bir küçük tüpe biraz ayırdı. Çantaya koydu.

Reşit Bey kumandayı verdi:

— O halde marş, delikanlıyı bekletmiyelim.

Eteklerim o kadar uzun ki merdivenlere süründürmemek için elimle tutuyorum. Şefik Bey bizi görünce otomobilden indi. Bana yol verdiler.

Bu Mahir Beyin otomobiline ben zemiyor. Âdeta süslü bir salon gibi. Ve daha garibi.. Lâvanta mağazası gibi.. Koku içinde.

Arkası çok genişti o kadar ki üç kişi yan yana otorduğumuz halde sıkışmadık.

Otomobil tenhalaşan Beyoğlu caddesinde gürültüsüz, âdeta uçar gibi geçti. Taksimden sağa saptı.

Balonun iyi olacağından, bir çok hanımların bu balo için Avrupadan elbise getirdiklerinden bahsediyorlardı.

Şefik Bey:

— Matbuat balosu zaten İstanbulun en kibar balosu oluyor. Diyordu. Bu akşam içeride bakara, rolet devam edecek tabiî!

— Ona şüphe yok. Niyetin var mı?

— Vakit bulursak bir şans tecrübe ederiz. Ben Çiçek Hanımın şansını rolette deneyeceğim.

Rolet, bakara. Bunlar ne oyunu bilmiyorum. Fakat İstanbulda her adımda yeni bir şey öğrendiğim için artık ilk zamanki vahşiliğim kalmadı. Elbet onu da öğreneceğim.

Nihayet kıvrıntılı bir yokuştan sonra otomobil genişçe bir meydanda, bir çok otomobillerin önünde durdu.

Oynak bir muzik, yol aydınlık içinde siyahlı, beyazlı bir âlem ilk defa beni şaşırtır gibi oldu. Fakat kararımı vermiştim. Bir pot kırmamak için Reşit Beyin gözüne bakıyordum.

Onlar bana yol verir gibi duruyorlardı. Lüzumsuz sıkılganlıkla Reşit Beyi pişman ettirmemek için dikkat ediyordum.

Yavaş adımlarla yürürken önümüzde bizim gibi yeni gelenlerden kadınlı, erkekli bir grupun sağda bir yere mantolarını, şapkalarını bıraktıklarını gördüm. Onlar da kadınlara yol veriyorlardı. Ağır ağır yürüdüm. Onlar şapkalarını, pardesülerini verdiler. Reşit Bey mantomu çıkarmak için yardım etti. Omuzlarıma madamın bir gün evvel aldığı ince beyaz bir tülü attım.

Kalabalık âdeta birdenbire arttı. Muzik olan tarafa yürüdük. Buradan tekrar geniş bir terasa çıkılıyordu. Ortada kadın, erkek biribirlerine sarılmışlar, muzik tempolarına göre beraber oynıyorlar. İlk dansı hanımefendinin götürdüğü bir çayda görmüştüm. Fakat orada kadınlar böyle açık değildi. Burada öyle açık tuvaletler var ki bellerine, göğüelerinin en kabarık yerine, omuzbaşlarına kadar ve bunlarla danseden erkekler kollarını bu çıplak bellerden geçirip sıkıyorlar.

Şefik Beyi gören garsonlardan biri önünde iğildi:

— Masanız hazırdır Beyefendi.

Şefik Bey bana işaret etti:

— Buyurun efendim.

Kalabalık arasında garsonu takip ederek büfe ile cazbant arasında, üzeri çiçeklerle süslü bir masaya yerleştik. Buranın yalnız üstü kapalı olduğu halde gene lâvanta pudra kokusu havayı doldurmuştu.

Şefik Bey:

— Rahat etmek için evvelce bir masa kapatmak lâzım.. Dün akşam aklıma geldi. Komiteye telefon ettim.

Şefik Bey herhalde isabet etmiş. Çünkü bunu yapmasaydı ayakta kalacak rahatsız olacaktık.

Rahat, hasır koltuklara yerleştikten sonra etrafımızı gözden geçirmeye fırsat buldum. Olduğumuz yerden dansedenler tamamile görünüyor. Çok şık kadınlar var. Bir kaçını tanıdım. Hanımefendinin

(Bitmedi)

Yarınki maçlar: Fenerbahçe G.sarayla, Süleymaniye Beşiktaşla karşılaşıyor

Türkiye birinciliği maçları münasebetile Fenebahçeyi anform bir halde telakki edebiliriz

Bu hafta Galatasaray ile karşılaşacak olan Fenerbahçe takımı Tamışvar ile bir arada...

Yarın lik maçlarının en mühim karşılaşmalarından Fenerbahçe - Galatasaray takımları senenin en çetin maçını yapacaklardır. Fenerbahçeliler son Türkiye birincilikleri müsabakaları dolayısile takımlarını anform bir hale sokmuşlardır. İzmirdeki maçı sekiz sıfır gibi büyük bir farkla kazandıktan sonra on gündenberi istirahat eden sarılâcivertliler cumaya senenin ilk resmî maçlarını epey zamandanberi çalışan sarıkırmızılılarla yapacaklardır.

Temmuzda celp ettikleri İngiliz antrenörle beş aydanberi mütemadî bir çalışmadan sonra ilk ciddî maçını Fenerbahçe gibi memleketin en kuvvetli takımına karşı yapacak olan Galatasaray takımı bakalım bu karşılaşmadan nasıl bir netice ile çıkacak.. Bu sualin cevabını verebilmek için takımın şeklini ve oyun kabiliyetini bilmek lâzımdır. Halbuki bugün için ne Galatasaray takımı şeklini biliyoruz, ne de oyundaki gösterebilecekleri mukavemeti.. Son haftalarda Nihadı muhacim hattına almışlardı. Bu eski ve kıymetli muavinin arkadaki boşluğunu dolduracak yeni bir oyuncunun yetiştiğini biz bilmemekle beraber bizden daha iyi bildiklerini tahmin ettiğimiz Galatasaray antrenörü ve idarecileri elbet te takımın en iyi şeklini arayarak bulacaklardır. Vakıa bu mevkide son maçlarda Rasihi görüyoruz. Bu genç ileride belki iyi bir santrhaf olacak fakat hiç zannetmiyoruz ki, bugün için Rasih Nihat kadar oynıyabilsin. Cenah haflara gelince: Muhacim hattından geri alınan Fazıl solhafta fena değil, yalnız fazla çalım yaparak vakit kaybediyor. Sağhafta Süavi veya Süphinin oynamak ihtimali varmış, maamafih bu hususta kat'î bir bilgimiz olmadığı için bir şey yazmıyacağız. Muhacim hattında kimlerin mevki alacakları da meçhûldür. Yalnız muhakkak olan oyunculardan Necdet, Muslih, Danyal ve Nihat bulunacaktır. Bununlaberaber Nihadın gene eski mevkiinde oynamak ihtimali de yok değildir. Müdafaada Tevfik ve Lütfü kat'idir, kalede tabii Avni oynayacak. Şu hale nazaran Galatasaray takımının en fena tarafı eskisi gibi muhacim hattı ve bilhassa orta muhacim mevkiidir. İyi bir antrenör olan Pudi Fot geldiği gündenberi, Galatasaray takımının hastalığını anladığı muhakkak olmakla beraber, bu takımı idare edecek bir merkez muhacim ayıramadığı da muhakkaktır. Vakıa bir oyuncu herhangi bir sipariş gibi değildir ki, ısmarlandıktan sonra hazırlanıp ta yerine getirilsin. Bununlaberaber, beş altı aydanberi, Galatasaray takımında devamlı olarak oynatılan bir orta muhacim de göremedik. Binaenaleyh sarıkırmızı takımın hâlâ eski hastalığı devam ediyor demektir. Gelelim Fenerbahçeye: Türkiye şampiyonu bu maça herhalde son kadrosile çıkacaktır. Esasen bu şekli değiştirmeğe lüzum da yoktur. İzmirde çok muvaffakiyetli oyunlarını İzmir halkına gösteren Fenerbahçelilerin bu tecrübeli takımı değiştirmeden oynayacağı muhakkaktır.

Fikret ve Niyazi gibi memleketin en kuvvetli iki açığına malik bulunan Fenerbahçe muhacim hattı diğer üç oyuncunun da iltihakile şimdiye kadar olduğu gibi, bizde memleketin en kuvvetli muhacim hattına maliktir. Zekinin son aylardaki, çok, hem de çok güzel oyunları yeni genç oyuncularımızı gölgede bırakacak kadar iyidir. Muzaffer de Niyazi ile zikzak paslarile karşıdaki hafı çok yorgun düşürdükten sonra mükemmel surette paslaşarak arkadaşlarile muhacim hattını yürütmekte ve kuvvetli şutlarile de takımına sayılar kazandırmaktadır. Şabanın soliçteki oyunu muhakkak ki, solaçıktan daha kârlıdır. Arkada Esadın, Cevadın, Ziyanın yer tutuşları, pasları, top kesişleri herhalde Fenerbahçe hücumlarını istedikleri gibi idare edeceklerine nazaran, müdafilerin de düşünceli oyunu bunlara inzimam edince, Fenerbahçenin Galatasarayı yenmesi kadar tabii bir netice olamaz. Heyetiumumiye itibarile Galatasaraya faik olan Fenerbahçe takımını normal şerait altında Galatasaraya galip geleceği muhakkaktır. Yalnız Galatasaray takımının teşkil tarzı daha iyi bir surette düşünülerek yapılırsa, takımın ufak bir sayı farkile mağlûp olması muhtemeldir. Şimdiye kadar olduğu gibi, şimdiden sonra da ayni şekilde devam edeceği surette Fenerbahçe; Galatasaray maçları daima düşüncelerin hilâfına neticeler vermektedir. Biz Fenerbahçenin çok kuvvetli zamanında Galatasaraya mağlûp olduğunu bildiğimiz gibi, Galatasarayın da en kuvvetli zamanlarında Fenerbahçeye mağlûp olduğu zamanları hatırlarız. Binaenaleyh, yukarıki fikirlerimiz, ancak bugün için akıl ve mantığın aradaki kuvvet farkını görerek, verdiği hükün neticesidir. Yoksa, Fenerbahçe, bu çok kuvvetli kadrosile, Galatasaraya mağlûp olursa, bu netice tabiî olmaktan ziyade gayritabiî olur. Fakat buna hiç te hayret etmemek lâzımdır. Haftanın ikinci mühim maçı da geçen cuma İstanbulsporla 2 - 2 berabere kalan Süleymaniyenin Beşiktaşla yapacağı karşılaşmadır. Geçen sene bu iki rakip takım aradaki kuvvetin bir tarafta daha bariz olmasına rağmen diğer tarafın teknikten ziyade manevî kuvvete istinat eden oyunu ile bir defasında ancak bir sayı farkla kazanılmış, diğerinde ise berabere kalınmıştı. Bu seneki farkın hanki tarafta olacağını bilmiyoruz. Malûm olduğu üzere Beşiktaş birinci takımı oyuncuları ile kulüp idare heyeti arasında çıkan ihtilâf son günlere kadar devam ediyordu. Eğer bu ihtilâf elyevm devam ediyorsa Beşiktaş takımının cumaya Süleymaniye karşısında çok zayıf bir kadro ile oynıyacağı muhakkaktır. Eski kuvvetli takımdan yalnız Hayati, Hakkı, Nazım takımda bulunacak diğer oyuncuların yerlerine yeni genç elâmanlar konulacaktır. Maamafih son dakikaya kadar kulüple oyuncuların arası bulunacağını tahmin ederek takımın eski kuvvetli şeklini muhafaza edeceğini ümit ediyoruz. Biz Beşiktaşlı gençlere, memleket hesabına şunu tavsiye edeceğiz: Son senelerde çok yükselen, Fenerbahçenin yegâne rakibi bulunan sizler gene elele vererek birleşiniz, çalışınız ve hiç değilse, eski kuvvetli Fenerbahçe, Galatasaray rekabeti yerine, geçen seneki gibi Fenerbahçe, Beşiktaş rekabeti olsun ortadan kalkmasın..

Bu takımların B takımları da öğleden evvel ayni sahalarda karşılaşacaklardır. Fenerbahçe, Galatasaray maçı Fenerbahçe sahasında, Süleymaniye, Beşiktaş maçı da Taksimde yapılacaktır. Ayni günde Fenerbahçe sahasında geçen senenin ikinci küme şampiyonu Anadolu ile ayni kümenin ikincisi Eyüp takımları da, kendi kümelerinin en mühim maçlarını yapacaklardır.

İngiliz B. Millî takımı

Avusturyada bir kaç maç yapmağa gidiyor

1934 senesi İngiltere B millî takımı Avusturalya turnesine çıkacak ve bir çok maçlar yapacaktır. Bu maçlar Avusturalyada şimdiden heyecanla beklenmektedir.

Asnon Villa 2 Oksfort 0

Bu maçta çok sıkı ve heyecanlı olmuş Oksford'un güzel oyunu daha fazla gol yaptırmağa mani olmuştur. Yakında bu iki darülfünun takımları senelik maçlarını yapacakları için böyle hususî karşılaşmalar tertip etmektedirler. Yapılan bu iki golü de meşhur Din yapmıştır.

Buz üzerinde hokey

PURLEY. 22. A. A. — Buz üzerinde hokey maçında İngiltere sıfıra karşı bir golle Fransayı yenmiştir.

Avrupanın lik maçlarından bir enstantane..

Avusturya İngiltere maçı

29 ikinci teşrinde Glaskovada yapılıyor

Merkezî Avrupa futbol âleminde büyük dedikodulara sebep veren İngiliz İskoçya, Avusturya karşılaşması 29/teşrinisani/933 te Glaskoda çarşanba günü yapılacaktır. Bu maçın hafta ortasında yapılmasına yegâne sebep profesyonel kulüplerin hafta tatili günü lik maçlarının olması dolayısile millî takıma oyuncu veremiyecekleri içindir.

Bu meyanda Avusturya millî takımı ile İngilterenin en kuvvetli takımlarından Arsenalın on birinin karşılaşacakları söyleniyorsa da beynelmilel federasyon bu maçın yapılamıyacağını icap eden federasyona bildirmiş ve merakla beklenen maçın Arsenal ve First Vienna kulüp takımları ismi altında oynatılacağı tekarrur ettirilmiştir. Arsenal kendi on biri ile maça çıkacak buna mukabil Fris Vienna takımı ise doğrudan doğruya Avusturya futbolünü temsil eden millî oyuncularile teşkil edilecektir. Bu maçın Glaskodaki maçtan daha heyecanlı ve meraklı olacağı Avrupada tahmin edilmektedir. Avusturyalıların geçen sene İngilterede oynadıkları oyunda 3 - 4 ile yani, bir sayı farkla ve İngiliz topraklarında aldıkları güzel neticeden sonra, kendi sahalarında kendi seyircileri önünde bu defaki, maçtan daha iyi bir netice almaları muhtemeldir. Bununlaberaber o zamanki çok kuvvetli takımdan dünyanın en meşhur kalecisi olduğunu bildiğimiz Hiden bulunmıyacak daha bazı anform olmıyan oyuncuların yerlerine yenileri konulacaktır. Herhalde Avusturya, İngiltere maçı bize sistemleri arasında büyük farklar bulunan iki memleketin futbolu hakkında yeni bir fikir vereceği için bu maç şayanıdikkattir.

Mıntakanın Tebliği

İstanbul futbol heyeti riyasetinden:

24-11-1933 cuma günü yapılacak mıntaka resmî müsabakaları :

Taksim Stadında : Saha komiseri Salâhaddin Bey. Süleymaniye - Beşiktaş B. takımları saat 11 hakem Kemal Halim B. Kasımpaşa - Altınordu 1 inci takımları saat 12,45 hakem Sadi B. Süleymaniye-Beşiktaş 1 inci takımları 14,30 hakem Kemal Halim B. Yan hakemleri: Ahmet Adem ve Ekrem beyler.

Fenerbahçe stadında: Saha komiseri Nüzhet Bey. Galatasaray - Fenerbahçe takımları saat 11 . Hakem Nuri Bey. Anadolu - Eyüp 1 inci takımlar saat 12.45. Hakem Cafer Bey. Galatasaray - Fenerbaheç 1 inci takımlar 14,30 Hakem Nuri Bey. Yan hakemleri: Sinan ve Halit beyler.

Beşiktaş (Şeref) Stadında : Saha komiseri Necmi Bey. Kasımpaşa - Altınordu B. takımları saat 10 Hakem Adnan Bey, Kasımpaşa - Altınordu B. takımları saat 10. Hakem Adnan Bey. Eyüp-Galatasaray Genç takımlar saat 11,15, hakem Adnan Bey. İstanbul Spor - Fenerbaheç Genç takımlar 12,30 . Hakem Ali Rıdvan Bey. Topkapı - Vefa - Kumkapı Genç takımlar 13,45 Hakem Ali Rıdvan Bey.

Arsenal 7 Kembriç 0

Bu hafta İngilterenin en kuvvetli futbol takımı meşhur Arsenal ile İngilterenin Kembriç Darülfünunu takımı arasında hususî bir maç yapılmış ve neticede Arsenal 7 - 0 galip gelmiştir. Arsenal bu maça tam kadrosile çıkmış ve maç çok sıkı ceryan etmiştir.

Hem kendisi öldü, hem kaynanası...

(Başı 1 inci sahifede)

gibi genç nişanlısının evine yerleşti ve ayda 20 lira da mutfak masrafı vermeğe başladı.

Polis Galip Efendinin özlediği aile hayatı artık kurulmuştu ve mes'ut bir halde devam ediyordu. Esasen Galip Efendinin damat olduğu ailenin de bir erkeğe ihtiyacı vardı. Bu aile Nezahat Hanımla kızı Hayrünnisa ve oğlu 16 yaşında Salâhattin Efendiden mürekkepti.

Salâhattin Efendi Gelenbevî mektebine devam ediyordu. Çalışkan, terbiyeli, kendini muhitine ve bilhassa hocalarına sevdirmiş, zeki bir talebe idi. Bu ailenin babalarının kaybolduğu gündenberi bozulan saadeti polis Galip Efendinin damat olması ile tekrar teessüs etmiş bulunuyordu.

Nişandan sonra geçen bir buçuk senelik müddet içinde Hayrünnisa Hanım da 18 yaşını doldurmuştu. Artık evlenme için kanunun icap ettirdiği şartları ve vasıfları haiz bulunuyordu. Genç nişanlılar belediyeye müracaat ettiler. Evlenme muameleleri tekemmül etmek üzere idi. Kâğıtları askıda bulunuyordu. Artık eksiksiz bir saadete kavuşacaklardı.

Polis Galip Efendinin intisap ettiği ailede biribirlerine karşı sonsuz bir sevgi, bir bağlantı vardı. Ana kızının, kız kardeşinin ve kardeşi her ikisinin ıztırabını çeker, biribirlerinin neş'e ve teessürlerinden derhal mütehassis olurlardı. Galip Efendi nişanlısı ile kayınbiraderinin bu pek tabiî bağlantılarını gayri tabiî addetmeğe başladı ve daha ileri giderek nişanlısını kardeşinden kıskanmaya başladı. Kalbine müthiş bir şüphe girmişti. İhtimal ki bu dimağen arız olan hastalığın tabiî enticesi idi.

— Acaba diyordu, nişanlım kardeşi ile sevişiyor mu? Cevabının müsbet şeklini hiç bir havsalanın kabul etmiyeceği bu müthiş sual Galip Efendiyi kemirmeğe başladı. Artık o bu sualin azabı altında şuursuz bir halde geziyor, yaklaşan evlenme gününü düşünmüyordu.

Nihayet evvelki akşam saat sekizde evine geldi. Her akşamki gibi yemeğini yiyecek, vazifesine dönecekti. Sofraya oturmadan evvel saklayamadığı bir asabiyetle bu korkunç şüphesini nişanlısına açtı. Genç kadın çılgın bir tehevvürle bu şüpheyi isnat şeklinde telâkki ve şiddetle reddetti, sonra da hıçkıra hıçkıra komşularına kaçtı. Bu kaçış polis Galip Efendiyi büsbütün sinirlendirdi. Şuurunu kaybetti, dimağındaki hastalık bütün hızile kendini gösterdi, kayınbiraderi ve kayınvaldesi ile kavgaya başladı ve bir aralık tabancasına sarıldı, nişanlısından kıskandığı kayınbiraderinin üzerine boşalttı. Çıkan kurşun Salâhattin Efendinin omuzunun üzerinden geçti ve annesi Nezahat Hanımın kalbi üzerine saplandı ve biçare kadıncağızı o anda öldürdü.

Galip Efendi işlediği cinayetin karşısında bir an sarsıldı, sonra şuursuz bir halde kapıya teveccüh etti, hızlı adımlarla dışarı çıkıyordu. Birden ayağı kapının eşiğine takıldı, yüzü koyun düştü. Sendelediği zaman elindeki tabanca da düşmüş, düşünce patlamış ve çıkan kurşun başına isabet etmiş, beynini akıtmıştı. O da kapı dibinde cansız kaldı.

Gülmekten nasibi olmayan bu ailenin yuvası daha kurulmadan dağıldı.

Hâdisenin tahkikatına nöbetçi müddeiumumîsi Ahmet Muhlis Bey el koymuştu. Gece saat dokuz buçukta bu faciann cereyan ettiği dar sokakların yamrı yumru kaldırımları üzerinden sekerek hâdise mahalline dönerken kalbinde derin bir eza vardı. Bir genç nişanlı saadet umduğu erkeğinin şuursuz bir hareketile hem anasını kaybetmiş, hem de adeta cinnet getiren nişanlısının hiç bir vicdanın kabul etmiyeceği şüphesi altında kalmıştı. O; insan vicdanının katiyen kabul etmiyeceği bu şüpheyi yaratacak bir temayül şöyle dursun, kardeşine öyle hassas, temiz ve her kardeş için şayanı imtisal bir bağla bağlı idi ki....

— Kardeşim diyordu, yarın benim babam olacak, benim hayatta ondan başka istinatgâhım yok. Anam ve kardeşim. Ben ancak onların yanında mes'ut olurum.

Nitekim öyle olmuştu. Artık genç nişanlının hayatta kardeşinden başka kimsesi kalmamıştı. Ortada adlî takibat yapacak kimse de yoktu. Cinayetin failine cezasını gene kendi ayağı vermiş, eşiğe takılarak onu düşürmüş ve orada cansız bırakmıştı.

Ahmet Muhlis Bey Karagümrük sokaklarının karanlıklarına dalarken iki bedbaht kardeş te biribirlerine sarılmış ve annelerinin cesedi üzerine kapanmış, ağlaşıyorlar, haykırıyorlardı.

Millî tip kumaş için tetkikat başladı

(Başı 1 inci sahifede)

de indirilmesi o kadar kabildir.

Gene hükûmet müesseselerinin idaresi ve teşkilâtı altında büyük bir hazır elbise fabrikası tesis edilebilir. Ve böyle bir müessesede yalnız köylünün millî kıyafetleri temin edilemeyip, devlet bütçesinden bedelleri verilen bilûmum polis, talebe, hademe, itfaiye müstahdemlerinin elbiseleri - ni de dikmesini mümkün kılmalıdır. Bu suretle hükûmet bütçesinden yekûnu mühim tutabilecek bir tasarruf edilmiş olur. Yalnız böyle bir cephe - den muvaffa kolmak için teşkilâtın çok muazzam olması ve iyi kurulması şarttır.

Köylü için millî bir tip kumaştan millî bir kıyafet kabul etmek ve bu - nu devlet fabrikaları teşkilâtı ile Anadolu köylüsünün pek ucuz fiyatla ve en kolay vasıta ile satın alabilmesini temin etmek mümkündür.

Ancak millî bir kıyafetin kabulünden evvel köylüyü iktısaden koruyacak ve yaşadığı hayatı içtimaiyeye en elverişli bir renk ve kumaş tipi teşbit etmek lâzımdır. Bundan sonra mal ve köylümüzün hayatına zaran en uygun bir kıyafetin takarrür ettirilmesi gelebilir. Böyle bir hareketin köylümüzün çok bozuk kıyafetlerini düzelteceği gibi medenî ve içtimaî ilerlevişe de büyük vardımlar edeceği pek tabiîdir. Millî kıyafetin en kullanışlı ve makul şekli köylüye tamamile rahat verecek, ve ucuza mal olacak bir tiptir. Ve bu tip bir elbisenin de kabul edilen ve halen giyilen elbiselerden çok aykırı olmamasını da dikkatten uzaklaştırmamalıdır. Terzi ücretleri umumiyet itibarile ve bilhassa Anadoluda pahalı değildir."

Köylü kadınları için

Akşam kız sanat mektebi müdürü Ayşe rıanım bu işi büyük bir heyecanla karşılamaktadır. Ayşe H. diyor ki:

— Köylü kadının yapılan inkılâba uyar kıyafet alması bir zarurettir. Fakat bu kıyafetin ayni zamanda ekonomik olması da lâzımdır. Yerli bir kumaştan millî bir elbise şekli bilseniz köylüerimiz için ne kadar iyi olacaktır. Bu elbise şeklinin her şeyden evvel pratik olması lâzımdır. Meselâ üstü bir bluz şeklinde belden büzme geniş etekler ne iyidir. Hem bu şekilde bir elbise iki liraya çıkabilir. Terzilik ücreti yarım liraya değmez.

Ferace gibi şeylerin de kaldırılması lâzımdır. Manto daha ekonomik ve pratiktir. Başa giyilecek şeyin bere olması lâzımdır.

Türk kadını millî ve bakikî ikıyafetini bu yolda bulacaktır.

Sümer Bank fabrikalarında

Sümer Bank umum müdürü Nurullah Esat Bey, dün bankaya merbut fabrikalar müdürlerile fabrikaların inkişafı ve yapacakları yeni işler etrafında görüşmüştür.

Sümer Bank müfettişleri, Uşak fabrikasını teftişe gitmişlerdir.

Şeker fabrikaları

(Başı 1 inci sahifede)

hazretlerinin iki buçuk sene evvel Alpullu fabrikası defterine yazdıkları sözleri hatırlatarak büyük rehberin işaretlerile daha böyle bir çok muvaffakıyetler elde edeceğimizi söyledi .

Fabrika satılan şekeri tekrar satın alarak müzesine koymuştur.

Turhal fabrikası

ANKARA, 22 (Telefonla) — Samsun - Amasya - Tokat - Sıvas ve Kayseri vilâyetlerinin şeker ihtiyaçlarını teşkil edecekleri bir Anonim şirket tarafından idare edilmek üzere, Turhalda tesis eyliyecekleri şeker fabrikası ile temin etmeği taahhüt eden Türkiye İş Bankasına 601 sayılı kanun ile teşviki sanayi muafiyetlerinden istifade etmek üzere bu vilâyetlerden müteşekkil mıntaka içinde şeker fabrikaları tesis ve işletmesi için 25 sene müddetle imtiyaz verilmesi Heyeti Vekilece kararlaştırılmıştır.

Tevfik Rüştü ve Recep Beyler

(Başı 1 inci sahifede)

susta bazı esaslar hazırlamışlardır. Bu esasları yakında bir itilâfname halinde imza edeceğiz." demişlerdir.

Vekil B. in Ajansa beyanatı

İSTANBUL, 22. A. A. — Yarın Belgrad'a hareket edecek olan Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Beyfendi bir muhabirimize şu beyanatta bulunmuştur :

" Belgrad'a, metni üzerinde Cenevrede mutabık kaldığımız ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedesini—evvelce takarrür ettiği veçhile — imza için gidiyorum. Ayni zamanda senelerden beri dostane konuşmalarla karşılıklı bir hal çaresi aradığımız emlâk ve reklamasyon işlerini de intaç etmek için çalışacağım. Belgrad'da iki gün sureck oan ikamatım esnasında iki deveti uzaktan ve yakından alâkadar eden işler etrafında fikir teatisi tabiidir.

Bütün çalışmalarımızın ancak milletler arasındaki ahenge ve sulhun takviyesine matuf olacağı şüphe götürmez.

Belgrad'a Atina tarikiyle gidiyorum. Bu suretle Atinadaki dostlarımızla görüşmek fırsat ve zevkine nail olacağım, fırsat elverdikçe bundan daha tabii birşey olamaz."

Yusoslav sefiri Belgrada gidiyor

İstanbulda bulunmakta olan Yugoslavyanın Ankara sefiri M. Yankoviç, Tevfik Rüştü Beyin Belgradı ziyaretinde, Belgartta bulunmak için, bu akşamki trenle Belgrada gidecektir.

Recep Bey de bugün gidiyor

Cümhuriyet Halk fırkası umumî kâtibi Recep Bey bu sabah saat 10 da kalkacak olan Viyana vapurile Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Beyle bir likte Atinaya hareket edecektir. Recep Bey Atinada bir buçuk ay kalarak istirahat edecektir.

Ilk türkçe ders

(Başı 1 inci sahifede)

mış ve dün vereceği dersi almanca harflerle türkçe olarak evvelce birisine yazdırmıştır. Profesör kürsüde, önündeki not kâğıtlarına bakar gibi'ya parak türkçe yazılı kâğıdı okumuştur. Ecnebi profesörler kendilerine verilen üç sene mühlet içinde değil, altı ayda türkçeyi öğreneceklerini, Türk lisanının çok güzel ve kolay olduğunu söylemektedirler. Maarif vekâleti müşaviri Profesör Malche kolay kelimelerle ifadei meram edecek kadar türkçe öğrenmiştir. Üniversite rektörlüğü dün Maarif vekâletine müracaat ederek ecnebi profesörlerin yanında çalışacak tercümanların bir an evvel tayin edilmesini rica etmiştir. Önümüzdeki ay başında tercümanların tamamen tayin edilerek, ecnebi hocaların muntazam bir şekilde derslere başlamaları ümit edilmektedir. Eski Darülfünun emini Muammer Raşit Bey dün ilk dersini vermiştir. Muammer Beyi kesbi âfiyet ederek kürsüde gören talebesi çok alkışlamışlardır. Üniversite için 7 aylık muvakkat bir bütçe hazırlanmıştır. Yeni muvakkat bütçe dolayısile bu aybaşı hocalara maaş vaktinde verilemiyecek, biraz gecikecektir. İnkılâp enstitüsü için Üniversitenin dış kapısı yanındaki rektörlük köşkünün tahsisi takarrür etmiştir. Enstitüde kânunuevvelden itibaren tedrisat başlayacaktır. İlk iki aylık devrede Aydın mebusu Reşit Galip ve Balıkesir mebusu İsmail Hakkı Beyler konferanslar şeklinde ders vereceklerdir. Diğer devrede Sadri Maksudi, Yusuf Akçora Beyler ders vereceklerdir. Yeni yapılacak bir milyon dört yüz bin liralık istikraz yeni tesis edilen enstitülere sarfedilecektir. Ordinariüs Dr. Mazhar Osman Bey ilk dersini bu sabah verecektir. Mazhar Osman Beyin ilk dersinden talebeden maada arzu edenler de hazır bulunacaklardır.

MEMLEKETTE

Küçük kuyuda bir saat

Midilli'nin karşısında yağ ticaretile meşgul küçük bir nahiye

KÜÇÜKKUYU, (Ayvacık) Milliyet — Şosesiz ve gayri muntazam yollarda otomobil ile seyahat etmek pek müşkül oluyor. Bir binek otomobili ile Ayvacıktan hareket ettik. Bir çok yokuş ve iniş ve korkunç uçurumları indikten sonra Zeytinlikler arasındaki yola çıktık. Buraları çok kalabalık, bütün zeytin tarlalarında bir çok ameleler çalışıyor.

Bir kısım amele türkü söyliyor, bir kısmı da oynıyor, bir taraftan da zeytin fabrikalarının düdükleri işıdiliyor. Yarım saat kadar süren bu yoldan sonra deniz kenarına çıktık. Burada Küçükkuyunun beyaz binaları görünüyor. Bir müddet daha gittikten sonra büyük bir yağ fabrikasının önünden geçerek çarşıya girdik. Burası Ayvacığa 24 K. M. uzak. Yolların dağlık ve taşlık olmasından buraya ancak ikı buçuk saatte gelebildik.

Belki Küçükkuyunun ismini işitmiyenler vardır. Küçükkuyu Midilli Adasının karşısında 150 hane ve 400 nüfustan ibaret Ayvacığa bağlı, çarşısı ve evleri deniz kenarında iki taraflı muntazam bir şekilde yapılmış, caddeleri geniş ve elektrik tesisatı mevcut olan küçük ve şirin bir nahiye merkezidir.

Merkez nahiyeye bağlı yedi büyük köy vardır. Bura halkının ekserisi Midilli ve Girit mübadilidir. Yerli pek azdır.

Yağ fabrikaları..

Merkez nahiyede iki büyük yağ fabrikası var. Köylerde de daha bir çok fabrika ve mengeneler mevcut. Köy fabrikaları zeytin zamanında üç ay kadar çalışır.

Nahiye fabrikaları yağ zamanından sonra neft ve katran gibi mamulât çıkarırlar. Bunlradan başka geceleri Küçükkuyunun elektrik ıhtiyacını gidermiş oluyorlar.

İhracat

Bu mıntaka dahilinde senevî bir buçuk milyon okkadan fazla yezdin yağı ile altı yüz bin okkaya yakın armut, ayva ve sair meyve istıhsal olunur.

Bu istıhsalât Yunanistana ve İstanbula sevkedilir.

Bundan başka yağ posalarından sabun yapılır. Ve civar kazalara sevkedilir. Zeytinden çıkan pirineler de Yunanistana satılmaktadır.

Bu sene bu havalide 3000 yabanî zeytin ile 1000 ağaçtan fazla muhtelıf meyve aşılanmıştır. Bura da iktısadî vaziyet civar kazalara nisbeten çok iyidir. Halkı çok çalışkan, hiç boş durmak istemiyorlar.

Bura halkının ekserisi zeytinyağı ticaretiyle iştigal ederler. Ticaret odasına müseccel tüccarlar da mevcuttur. Halkın bir kısmı da bahçevanlık ile meşgul olmaktadırlar.

İnhisar ve Posta ve telgraf idareleri

Burada İnhisarlar dairesi ile Posta ve Telgraf idareleri de vardır.

Haftada ikişer defa Ayvacık - Edremit ve İstanbul postası gidip gelmektedir. Bundan maada telgraf havalesi mevcuttur. Bu noktadan Küçükkuyu tüccarları çok bahtiyar.

Yollar..

Bu nahiye yol cihetinden çok talisiz. Köy yolları her ne kadar muntazam ise de Ayvacığa ve Edremide yolu yok gibidir.

Yazın otomobiller pek müşkülâtla gidiş ve gelişlerini yapmakta, kışın şose olmadığından otomobil değil,araba bile işlemez. Ayvacıktan ve civar kazalardan Edremide ve İzmire gidecek olan yolcuların ekserisi bu kısa yolu tercih ettikleri için bu yolun yapılması istenecek bir iştir.

Mektep ve Nahiye müdürlüğü

Burada üç dersaneli bir mektep var. Okuma hevesi de pek fazla. Bu sene yeni bir mektep yapılmış ve Cümhuriyet bayramında küşat resmi yapılmıştır.

Yalnız burada beş sınıf teşkilâtı olmadığı için mektebi bitiren çocukların bir kısmı kazaya giderek okumakta, bir kısmı da bundan mahrum kalmaktadır.

Bunun için beş sınıf teşkilâtı yapıldığı takdirde bütün çocuklar okumuş olacaklardır. Bu cıheti Küçükkuyu halkı dört gözle beklemektedır.

Burada çalışkan bir nahiye mü dürü var. Hamza Bey. Çok çalışkan bir genç. Nahiyenin bütün ışleri ve temizliği ile yakından alâkadar oluyor. Ve her şeyi kolaylıkla başarıyor. Bütün nahiye halkının teveccühünü kazanan bu genç takdire şayandır.

Hava ve su..

Buranın havası mutedildir. Kışın o kadar soğuk olmaz. Yazın da serindir. Odun ev kömür boldur.

Haftanın Perşembe günleri pazar kurulur. Suya gelince su için müşkülât çekilmektedir. Suları kadadır ve içilmez. İçme sularını bir saat mesafede bulunan Mahladan getirmektedirler. Lokantaları muntazamdır. Bir de otel mevcuttur. Burada inkişaf gün ve gün ilerlemektedir.

A. NYAZI

İzmitte kaçakçılar

İZMİT, (Milliyet) — Şehrimiz inhisarlar takip memurları son günlerde çalışmalarını kat kat arttırmışlardır.

İzmit, başmüdürlüğü ve mülhakatı içinde başmüdür Rasim Beyin vücuda getirdiği kuvvetli disiplin sayesinde kaçakçılarla yorulmak bilmiyen mücadeleler yapılmaktadır.

Zabıta kuvvetlerimizin de kıymetli yardımları ile yapılan bu mücadele her gün faydalı randımanlar vermekte, gün geçtikçe kaçakçılık vak'aları azalmaktadır.

Dün, inhisarlar takibat şubesi âmiri Ridvan Bey, takip memurları, zabıta kuvvetleri, Kullar çiftliği kiracılarından, Bulgar tebaasından Aleksandr ve İstemat namlarındaki adamlardan bir çok fıçılar içinde şarap ve bir miktar da tütün yakalamışlar, kaçakçılarla birlikte şehrimize getirilerek, İstanbul ihtisas mahkemesine sevkedilmişlerdir.

Kozlu

Zonguldağın güzel bir mesiresi olabilir

Yolları yapan şirketin müdürü ve arkadaşlar.

ZONGULDAK, (Milliyet) — Vilâyetin çok güzel bir nahiyesi var. Kozlu.. Kozlu nahiyesi Zonguldağa otomobille yarım saat sürüyor. Deniz kenarından nahiye merkezine kadar devam eden yol o kadar güzel ki, insan kendini İstanbulun en güzel mesire yerlerinde sanıyor. Bu çok güzel ve düz olan yolu Cümhuriyet inşaat şirketi yapmış.. Şirketin genç Müdürü Hazik Beyle Zonguldakta tanıştım. Hazik Bey beni güzel olmakla beraber ayni zamande kömür ocakları çok olan Kozlu nahiyesine götürdü.. Yollarda sık sık tüten ocaklara tesadüf ettim.. Bir tanesinin yanında durduk. Ve ocağı gezdim. Yer altında nefesim kesildi. Hemen dışarı çıktım. Allah madencilere sabır ve gayret versin..

15-20 vagonu bir lokomotif çekiyor. Vagonlardan kömürler derhal sahilde bekliyen gemilere nakledilıyor. Bazı madenciler madenlerinin yanında Göztepedeki köşklere benziyen evler yapmışlar.. Oturuyorlar.. Çok güzel bir hayat; fakat kömür tozunun korkusundan olacak, beyaz gömlek giyen bir kimse görmedim. Kozluya giderken dik bir dağın en havadar yerinde güzel bir hastahane var. Kömür ocaklarından epeyce uzak.. Madenden çıktıktan sonra amelelerle konuştum. Onlar hallerinden memnun Hattâ uzun zamandanberi ocaklara alışan ameleler: Biz başka iş olsa yapamayız,, diyorlar. Kozlu nahiyesi yolu dönüşte bana daha güzel göründü.. Meselâ yolun bir döneme cinde, bakıyorsunuz bir az ilerden siyah bir duman çıkıyor. Bu, hâlâ faaliyette bulunan bir ocaktır. Bir kıyamet, bir gürültü gidiyor.. Zaten Zonguldakta ocakların hiç durduğu yok.. Her zaman faaliyet var.. Otomobil ocaktan uzaklaşırken gözleriniz deniz kenarında çok güzel manzaralar görüyor.. Kozlu Zonguldağın çok güzel bir mesire yeri olur.. Bunun için çalışmak, Kozlunun konfor ihtiyacını bitirmek lâzımdır. Zonguldak Valisi Halit Beyefendinin himmetile Cümhuriyet inşaat şirketinin yaptığı yollar arasında en güzeli hiç şüphesiz Kozlu yoludur. Günde belki yirmi defa insan başına 25 kuruşa otobüsler Zonguldaktan Kozluya gidip gelirler.. Halk eğlence ve gezme ihtiyacını Bu yolda tatmin ediyor...

Memlekette kısa müddet içerisinde çok güzel yollar yapan Cümhuriyet inşaat şirketinin mühendisleri arasında alınmış Müdür Hazik Beyin bir resmini gönderiyorum. Zonguldaktan Devreğe döndüm. Bu mektubu size devrekten gönderiyorum.

Galip FUAT

İzmirde Tasarruf haftası

Seçilen komisyon haftanın programını tesbit etti

İZMİR, 22.A.A. — Yerli malı ve tasarruf haftası hazırlıklarıiçin evvelce seçilen tesbit komisyonu C. H. F. vilâyet idare heyeti reisi Hacim Muhittin Beyin reisliği altında yaptığı itçimada hafta programı üzerine esaslı müzakerelerde bulunmuştur. Yapılacak olan alaya ilk mekteplerin son sınıflarındaki büyük talebelerle orta mektep talebelerinin iştirak etmesi takarrür etmişir. Yerli malı hafasının devam ettiği günlerde çarşılar donatılacak, hazırlanacak büyük dövizler açılacaktır. Cümhuriyet meydanında tezahürat yapıldığı gün, uçacak olan tayyareler, vecizeler atacaklardır.

Şehrin muhtelif ve münasip mahallerine konulacak olan halk kürsülerinde, hatipler tarafından iktisat ve tasarrufa riayet edilmesi ve yerli malı kullanılması için hitabeler verilecektir.

Doktorlarımız, kimyagerlerimiz ve salâhiyet sahibi zevat tarafından yerli yemişlerimizin ve yerli mahsulâtımızın sıhhi faideleri etrafında makaleler yazılacaktır. Yerli malı satan mağazalar arasında bir vitrin müsabakası yapılacak, mektep talebeleri arasında yerli malı, iktisat ve tasarruf mevzuu üzernie yazı müsabakaları açılacak ve birinciliği kazananlara madalyalar ve kıymetli hediyeler verilecektir. Halkevinin büyük salonunda yerli mallarına ait büyük ve güzel bir meşher hazırlanacaktır. Komisyon bu esaslar üzerinde toplantılarına devam edecektir.

SARAKÖY, 22. A.A.— İktisat ve tasarruf haftası için kazamızda hararetli bir hazırlık başlamıştır. Bu işlerle meşgul komisyon, Cümhuriyet meydanına yerli mallarından bir sergi açılmasına karar vermiştir.

Sarayköyde arazi iyi sulandı

BARAKÖY, 22.A.A.— Kazamızın başlıca ihtiyaçlarından olan eraziyi sulama meselesi için bilumum halkın iştrakile kaymakam Fahri Beyn riesliği altında bir toplantı yapılmıştır. Yapılan bu toplantıda fennî kısmın Denizli vilâyetince temin edilmesi ve ahali tarafından arkların açılması süretile Menderes nehrinden ovaya su akıtılması kararlaştırılmıştır. Pek yakında işe baklanacaktır.

Mersinde yeni bir cemiyet

MERSİN, 22.A. A. — Mersinde türk dil konuşturma cemiyeti namile bir cemıyet kurulmuştur. Cemiyetin gayesi her türlü kanunî vasıtalardan istifade ederek dilimizi Mersinde tamamen hâkim kılmak ve temiz dilimizi konuşmayanlara dilimizi konuşturmaktır. Cemiyet bugün valiliğe müracaatla beyanname ve nizamnamesini vermiştir.

Halkın yerli mallarına karşı olan rağbeti gittikçe artmaktadır. Evvelce bir tezgâhı bile olmıyan kazamızda bugün tamam 100 tezgâh vardır vehepsi de işlemektedir.

Zafranboluda yeni mektepler

ZAFRANBOLU, — Bu yıl Zafranbolunun Aktaş nahiyesi dahilinde yeniden dört mektep yapılmıştır.. Bu mektepler Çerçiler, Kızdap, Karaağaç ve mehterler köyündedir. Nahiye müdürü Zeki Beyin mekteplerin ikmal ve inşası hususundaki mesaisi takdire değer. Bu mektepler köylünün canla başla çalışması neticesinde meydana gelmiş eserlerdir. Mektepler sırasile şu adlarla tevsim edilmişlerdir :

Çirçiler : Mustafa Kemal, Kızdap: Feyzi Paşa, Mehterler : İsmet Paşa, Karaağaç: Şükrü Kaya Bey.

İzmit Ticaret odasının kitabı

İZMİT, (Milliyet) — Şehrimiz ticaret odası KUTLULAMA isimli İzmit ticaret hayatından bahseder faydalı bir kitap çıkarmıştır. Bu kitabın yazılış tarzı, basımı ayrıca dikkati celbedecek kadar güzeldir. İzmit ticaret odasının kıymetli başkâtibi Galip Beyi takdir ve tebrik ederiz.

İzmitte kahve Ve lokantalar

Kahvehane çok amma, oturacak gibisi yok

İZMİT, (Milliyet) — Milliyet'in muhterem bir okuyucusu evelisi gün bana sitem etti: — Azizim — dedi — sen, nasıl gazetecisin böyle ? Ağaçlardaki Tarzanlara, renk, biçim modalarına kadar her şeyden dem vurursunda şu, kahveleri, aşçıları bir defa olsun gazetene yazmazsın. . . .

Saygı değer okuyucumun bol bol hakkı var.. Bu, balıs etrafında, öteden beri, şöyle suya sabuna dokunmadan bir kaç satır bir şeyler ciziktirmek hülyasına kapılmış, her nedense evdeki hesap bir türlü çarşıya uymayınca uyacak bir zamana bırakmıştım.

İzmit'te oturacak bir kirathane, yemeği yenilebilecek bir lokanta yok diyecek olsam; kızılca kiyamet kopacak :

— Ammada yaptın — diyecekler — şu, sıra sıra kahveleri, aşçıları bir defa olsun görmedin mi ?

Ve hatta daha ileri gidenlerde bulunacak, senin bu, cehaletine karşı müztehzi gülümsiyerek.

İzmit' te o kadar kahve çok ki şehrin dört köşe bucağında iki sandalya, üç masa, beş fincan bulan bir kahve açmış..

İzmit'te o kadar kahve yok ki oturacak, başınızı dinlendirecek, gazeteleri takip edebilecek bir köşe bulamazsınız ?

Evvelce bir "Mahfel" vardı. Memleketin tanınmış şahsiyetleri buraya devam eder, boş vakıtlarını gazeteokumakla tavla ve sair oyunlar oynamakla geçirir, çok samimi müsahabeler yapılırdı. Gün geçtikçe Mahfelin müşterileri değişti. O kadar ki çok defalar buraya mektep talebelerinin bile girip çıktığını gördük. Mahfel bir müddet rağbetsiz kaldı. Şimdi memnuniyetle öğreniyoruz ki burası tamir ediliyor ve haber veriliyorki eski, güzel halını bulacaktır.

Üssübahri mahfeli çok kibar ve nezih bir köşe. Yalnız buranın devamcıları zabitan olduğu için herkes gidemiyor. Bununla beraber bu, güzel yer serbestir.

İzmit'te mutlaka bir kahve var demek lâzımsa bu arada Turan kırathanesini yazabiliriz.

Şehirde bir çok aşçılar, köfteciler göze çarpar. Bu arada yarı lokanta, yarı meyhane ve yarı da çalgılı köşeler bulunur. Kafayi tütsüleyüp, dünyayı düm düz görmek istiyenler buraların gedikli müşterileridir. Ve bunun içindir ki buraların pisliğine, temizliğine aldırış etmezler.

Lokantaların içinde mahdut bir kaç tanesinin yemeği yenilebilir. Daima lokantadan yemek mecburiyetinde kalan bir çok bekârların lokantalardan çok şikâyetleri vardır. İsteriz ki, İzmit, aşçıları babadan, dededen görme usullere artık bir nihayet versinler.

İftiharla söylemek isteriz ki bu, son zamanlarda İzmit, otelcileri arasında bir temizlik ve müşterileri kat kat memnun etmek yarışı var.

Bugün İzmit'te her sınıf müşteriler Bursa otellerinde her türlü istirahatlerini temin edebiliyorlar. Her yerde olduğu gibi otel ismi altındaki otelciler bu çerçevenin içinde değildir.

İzmitin kahvelerinden, aşçılarından, otellerinden bahsettikten sonra berberleri de araya katmak lâzımsa erkeklerin saçlarını sakallarını traş edenler pek çok ama hanımların saçlarını kesenler, ondüle yapanlar var mı yok mu, bilmiyorum.

Cevdet YAKUP

Cellât gölü kurutulacak

İZMİT, 22 (Milliyet) — Torbalı ve Kuşadasının en kıymetli arazisini verimsiz bir hale koyan Cellât gölünün ve Küçük Menderes yataklarının doldurulmasına ve temizlenmesine başlanmıştır. Cellât Gölünün kurutulmasile elde edilecek yüzbinlerce dönümlük münbit eraziden istifade imkânı temin olunacaktır. Küçük Menderes bataklıklarının kurutulması faaliyeti , 10 gün zarfında tam şekli bulacak ve muhtelif mıntakalardan işe başlanacaktır.

Memlekette Soğuklar başladı

Termometre Trakyada sıfırdan aşağı düştü

ANKARA, 22.A.A. — Ziraat Vekâleti meteoroloji enstitüsünden aldığımız malûmata göre, dün geceden beri memleketin hemen her tarafında havalar birden bire denecek derecede soğumuştur. Bu sühünet düşüklüğü en ziyade Trakya ile orta Anadoluda kendisini hissettirmiştir. Dün gece Edirnede sühunet sıfırdan aşağı üç Lüleburgazda iki, Kütahyada, Eti Mesut, Ankara, Yozgat da sıfırdan aşağı bir dereceye düşmüştür.

Orta Anadolunun diğer yerlerile Anadolunun şarkında sühünet sıfırdan aşağı inmemiştir. Kocaeli, Ege, Cenubi Anadolu ve Karadeniz kıyılarında da sühünet umumî bir düşüklük göstermektedir. Sabahları kırağı hüsüle gelmiştir. Karadeniz kıyılarında fazla miktarda yağış olmuştur. Sivas, Gümüşane , Ineboluya, karla karışık yağmur şeklinde yağış olmuştur. Türkiyenin her tarafında rüzgâr poyraz ve yıldız istikametlerinden esmektedir.

Vapurlar muayyen zamanlarda hareket edecekler

Deniz Ticaret müdürlüğü, bu sene vapurların muayyen saatlerde hareket edip etmediklerini sıkı surette kontrola tâbi tutmuştur. Evvelki gün limanımızdan hareket eden Karadeniz, Bülent, Asya ve İzmir vapurlarının muayyen hareket saatlerinden sonra yük ve yolcu almaları menedilmiştir. Bunlardan yalnız Karadeniz vapuru, kömür almakta olduğundan yarım saat teahhürle hareket etmiştir. Vapurların badema vaktinde kömürlerini almaları için de tedabiri lâzime alınmıştır.

Poliste yeni tayinler

Polis ikinci şube birinci kısım başmemurluğuna Ankara emniyet işleri umum müdürlüğü memurlarından Kadri Bey tayin edilmiştir.

İkinci şube birinci kısım başmemuru Cemal Bey ikinci şube ikinci kısım başmemurluğuna tayin olunmuştur.

Münhal bulunan ikinci şube müdür muavinliğine de sabık polis merkez memurlarından Ihsan Bey tayin olunmuştur. Ihsan, Cemal ve Kadri beyler vazifelerine başlamışlardır.

Ankara emniyet işleri umum müdürlüğü emrine nakledilen İstanbul polis ikinci şube ikinci kısım başmemuru Hamdi Beyle dördüncü şube beşinci kısım başmemuru Kâzım Bey yeni vazifelerine başlamak üzere Ankaraya gitmişlerdir.

Bundan başka İstanbul, Ankara ve diğer vilâyetler emniyet müdürlüklerinde son yapılan tayin ve tebeddüller ikmal edilmiş ve memurlar yeni vazifelerine başlamışlardır.

Bayram intıbaları kitabı

İZMİT, (Milliyet) — Şehrimizde onuncu cümhuriyet bayramı intibaları söylenen bütün nutuklar Halkevi tarafından kitap halinde basılacaktır.

Bu iş için belediye reisi Kemal, C. H. Fırkası reisi Esat, halkevi reisi Yüce Rifat, muallim İzzet ve Cevdet Beylerden teşekkül eden bir heyet bütün inceliklerine kadar dikkate değer bir coşkunlukla kutlulanan büyük bayramımızı tesbit etmektedirler. Kitap ayrıca bir çok resimlerle süslenecektir.

Bandırma Adliyesinde değişiklikler

BANDIRMA, (Milliyet)— Bandırma Adliyesinde değişiklikler olmuş. Müddeiumumî Saip Bey terfian Mahkemei Temyiz raportörlüğüne, Müddeiumumî muavini Mustafa Bey terfian Safranbolu Ceza hâkimliğine. İcra memuru Ruhi Bey terfian Lâpseki Muddeiumumiliğine tayin edilmişlerdir. İnhilâl eden Bandırma Müddeiumumiliğine Adliye Vekâleti zatişleri mümeyizlerinden Nuri Bey, müddeiumumî muavinliğine Emet Müddeiumumisi Hüsnü Bey tayin edilerek vazifelerine başlamışlardır. İcra memurluğuna daha kimse tayin olunmamıştır.

Milliyet'in romanı: 70

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı

Yazan: VİCKİ BAUM — *Tercume: KÂMRAN ŞERİF*

şunî ile yeşil arası. Ancak daha sakin ve derin noktalarda şeffaflaşıyor. Dibinde taşlar ve ağarmış ağaç yaprakları duruyor. Yer yer peyda olan ufacık kum adaları güreşte parıldıyor.

Küçük Georgie muttasıl şarkı söylüyor. Fakat dere o kadar gürültü yapıyor ki çocuğun sesini bastırıyor. Drake kanlanmış oltasını bezden bir kılıf içinde taşıyor. Bunu taşımak oldukça rahatsız bir şey. Bir kere mola verip önü duvarla örülmüş bir pınardan su içiyorlar. "Dört kardeşler,, e giden dimdik yokuşa gelmeden evvel üçüncü defa olarak bir daha duruyorlar.

"Dört Kardeşler" dört tane küçük şelâledir. Bu şelâlelerin altında suyun mütemadi sademesi küçük bir havuz kazmıştır. Su bu havuza dolar ve kaynaşır, sonra müteakip şelâleden dökülür. Etrafda havayi yosunlu bir serinlik doldurur. "Dört Kardeşler" in ikincisi, güneşin hüzmelerini o şekilde tutuyor ki, şelâlede âdeta bir kavsi kuzah hâsıl oluyordu.

Drake ilk sazan balığının pırıldayarak şelâleden aşağı sıçradığını görünce sevincinden bir çığlık kopardı. Sonra her agır başlı balıkçı gibi sustu ve oltasını düzeltmeğe başladı. Artık Geeoregie de şarkı söylemiyordu. Tobias yüzü koyun yatıp art ayaklarını uzatarak intizar vaziyeti aldı.

Drake evvelâ gayet güzel kocaman bir sazan balığı tuttu; sonra uzun müddet bir şey tutamadı. Eli, sazan balığı tutarken yapılan küçük dairevî hareketi derhal buldu, fakat zokaları beş para etmezdi. Georegie de bu fikirde idi. Kendisinin zoka yapacağını söyliyordu. Gidip topraktan solucan çıkardı. Bunları delikli, yuvarlak bir teneke kutunun içine koyup getirdi. Kutunun içinde pembeye çalan kurşunî renkte iri soluçanlar kutuya koyduğu toprağın içinde tenbel tenbel yuvarlanıyorlardı. Fakat Drake meram anlamıyordu. Oltasiyle oynıyor ve ondan da gözlerini ayırmıyordu. Tobias bir müddet daha esnedikten sonra uyudu. Balıkçılar birinci şelâleye kadar indiler, sonra daha aşağı inerek derenin bir dolambaç teşkil ettiği noktaya geldiler. Dere orada yeşil bir renk peyda ediyor, üzerinde birçok beyaz köpük peyda oluyordu. Drake ikinci sazan balığını orada tuttu; balık çırpınıyor, oltayı dolaştırıyordu; hattâ bir aralık kaçıp kurtulacak zannetti; fakat balığı sudan çıkarmağa muvaffak oldu. Nefis bir balıktı; sırtında suyun yeşil ve gümüşî rengi vardı; yanları daha açık renkti. Gözleri biri gümüşî, biri yaldızlı, biri siyah olmak üzere üç halkadan müteşekkildi. Drake bu hal kaları bu kadar vazih bir surette görünce hayret etti. Vaktile Oxford'da bir çok defalar böyle sazan balığı avlamış ve bu gün danıarlarını şişiren müstevli sevinci duymuştu. Fakat sazan balığının ne biçim bir şey oldu ğuna dikkat etmemişti. İki parmağını, göründüğünden daha mukavim olan iki kanada sürdü: Bu bir okşayış gibi bir şeydi. Zokayı balığın ağzından çıkaracağı zaman hayvan ge ne çırpınmağa başladı: Hâlâ pek kuvvetli idi ve zokayı ağzından çıkarttırmıyordu. Hattâ bir aralık Drake'in elinden fırlayıp çimenlerin üzerine düştü. Drake olta ile çekmeğe mecbur oldu. Georgie koşup dereden bir taş çıkardı. Pantolonunun alt kısmı sırsıklamdı.

— Kafasına taşla vurmalı, dedi.

Ve taşı Drake'e verdi. Balık ikinci darbeyi yer yemez kendinden geçti, belki de öldü. Fakat Drake zokayı kurtardığı zaman vücudü hâlâ titriyordu.

İki sazan daha tuttu. Birini aşağı dolambaçta, ötekini de dördüncü şelâleden daha yukarı tarafta; asağıda tuttuğu küçüktü. fakat öteki ilk tuttuğu kadar büyüktü. Drake balığı ya kalayabilmek için suya girmeğe mecbur oldu.

Pek tabiî olarak kumandayı eline almış olan Georgie:

— Karınlarını açıp içlerini boşaltmalı, dedi.

Drake cevap verdi:

— Pekâlâ, sen boşalt. Benim bıçağım yok.

Dört balığa muhabbetle bakıyordu. Balıklar harikulâde idi.

Georgie'nin bir bıçağı vardı. Bıçağı temizlemek içip evvelâ toprağa batırdı. Sonra balığa saplayıp karnını boylu boyunca açtı. Tobias büyük bir heyecan içinde bu hali seyrediyordu. Balığın içi boşaltılıp barsakları yere atılınca Tobias gelip bunları kokladı, sonra istihkarla uzaklaştı, gidip biraz ötede oturdu.

Georgie haber verdi:

— İçine ısırgan doldurmak lâzım.

— Neden?

— Lâzım da ondan.

— Isırganı nerede bulacaksın?

Georgie sarih ve resmi bir eda ile:

— İnsan olan her yerde ısırgan bulunur, dedi.

Hakikaten de biraz sonra ısırganları getirdi: Bunlar keskin surette yeşillik ve tazelik kokuyordu. Bu müddet zarfında Drake sırt üstü otların üzerine uzanmış, hiç bir şey düşünmeden yatıyordu. Otların üzerinde yatmak, Sazanbalığı tuttmak nefis bir şeydi. Clearwater'de bulunmak, Clearwater'de sazan balığı tutan Drake isminde traşı uzamış bir efendi olmak nefis bir şeydi. Hele Hollywood da olmamak nefisin nefisi idi.

— Hollywood'un da, Hollywood'a ait her şeyin de Allah bin türlü belâsını versin! Hepsinin! Evet! Hiç lâmı cimi yok, hepsinin!

Doğrulup oturdu ve Georgie'nin sazanları nasıl ısırganla doldurduğuna baktı.

— Eline batmıyor mu? Diye sordu.

Artık bir hoca gibi konuşmağa başlıyan Georgie:

— Hayır, dedi, yalnız balıkları avucunun içine koymalı.

Dönüşte oltayı o taşıyordu. Drake sazan torbasını omuzuna almıştı. Su geçmez bezin üstünden serinliklerini

(Arkası var)

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci ista syonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 8073

Hergün bir yazı

En güzel halılar sudan ucuza gidiyor!

Mezat yerinde en kıymetli halılara bile müşteri çıktığı yok

— Evveli mezat.... 12 lira.. Halı Bülûç!.. kusursuz, yeniksiz, güvesiz.. 12 liraya Bülûç satıyorum! Kıymeti 14 lira.. 12 liradan sonra talibi kalmasın... 12 buçuk.. 12 buçuk.. 13 Lira.. 13 Lira.. Mal sahibi!... 13 Liraya satıyorum..

Bir ses:

— 13,5...

Müzayede hararetlendi:

— 13 buçuk.. 13 Buçuk.. 13 buçuk liraya Bülûç..

Köşeden bir başka müşteri, daha pest perdeden:

— 14 lira...

— 14 Liraya.. 14 Liraya.. Mal sahibi ! 14 liraya satıyorum. Sa..... tıyorum... Sa.. tıyorum... Sa...t..tım!

Mezat memuru çıngırağa hafifçe dokundu:

— Çın!.

On dört liraya satılan bu Bülûç malı seccade çok değil daha üç sene evvel, su içinde otuz lira ederdi.

Bugün ise, muhammen kıymeti ancak bulabiliyor. Maamafih Sandal bedesteninde satılan halıların hepsi bu Bülûç seccadesi kadar talili olsa gene iyi.. 100 liraya kıymet konulup (95) liradan mezat kapısı açılan büyük bir Tebriz oda halısı arttıran olmadığı için sahibinin üstünde kaldı.

Buharanın, Gülistanın, hattâ Şirazın o canım ipekli halıları hemen de kilim fiatine gidiyordu.

Yerli halılardan, en göze çarpanlar, İsparta halıları..

Bunlara insan halı demeğe bile kıyamaz. Ben halıdan anlamadığım halde İsparta halısını renklerinde ve dokunuşlarındaki hususiyet, örgülerindeki sağlamlık ve manzara larındaki parlaklıkla öteki halılardan çarçabuk ayırt edebiliyorum.

Yazık ki İsparta halıları da çok düşkün!..

Mezat memuru, ikide bir bağırıyordu:

— Halı Uşak!. 3,5 metre boy.. 2,5 metre en.. kusursuz Uşak halısı satıyorum.. 35 liraya Uşşak!..

Salonda tıs yok. Hiç kimse pey sürmiyor. Mezatçı bile bu lâkayitlikten teessür duydu:

— Yahu... 35 Liraya Uşşak satıyorum da yüzüne bakan yok.. Bu nasıl iş? Diye söylendi.

Sonra müşteri çıkmıyan halıyı tekme ile içeri fırlatırken:

— Kış üstü böyle olursa dedi, önümüzdeki yaza galiba hasır fiatine satacağız!..

Bu sırada, ortaya bir büyük halı geldi. Amma, ne kadar büyük.. En muhteşem salonu kaplıyacak kadar.. Kıymetine gelince onu sormasanız daha iyi edersiniz.Çünkü söylediğim zaman,kolay kolay inanmıyacaksınız. İster inanın, ister inanmayın: Bu kocaman halının üzerindeki etikette yazılan rakkam şu idi: 18... on sekiz altın değil, onsekiz kâğıt lira.. Vakıa, cinsi demirci.. Dokunuşu itibarile fevkalâde bir şey değil. Fakat ne de olsa, halı.. Vaktile en kötü kilimi bu fiate vermezlerdi.

Mezat memurile bir aralık konuştum. Bana şunları anlattı:

— En çok rağbet, şimdiki halde kilimlere!.. Dört lira ile 10 - 25 lira arasında her çeşit kilim.. Kürt kilimi, en pahalısı.. Antep taklidi, Kayseri kilimi en ucuzu..

Eski Rumeli kilimleri, piyasaya düşmüyor, Düşse de dolgunca fiatle satıldığı için bizim alıcılar bunlara pey sürmezler.

Tibriz malları iki cinstir. Eski Tibriz.. Yeni Tibriz.. Eski Tibrizlerin eskidikçe kıymeti artar. Yeni Tibrizler öyle değil. İranın eski halıcılığı yok. Buraya düşen mallar, şöyle böyle mallar...

Buhara seccadelerini mezat ederken vaktile 40 - 50 liradan kapı açardık. Şimdi en pişkin Buharalar 15 liraya bağıra çağıra gidiyor.

Uşak, seccadesi, Uşak halısı, Uşak yol keçesi, şimdi en çok piyasaya düşenler bunlar. Demirci ve Simav malları da az değil. Şiraz, nadir bulunuyor amma, zaten eskisi kadar arandığı da yok.

Burada sesine fazla bir ciddiyet vererek:

— Efendi, dedi, bu zamanda aklı olan evine halı atar. Eski, yeni.. şu mal, bu mal.. Halının fenası yoktur. Senden ekmek istemez, su istemez.

Mezatçının hakkı var. Yalnız halı satın almak için insanın sade aklı olması bilmem kâfi gelir mi? Bana kalsa, her şeyden evvel parası olmalı..

M. SALAHADDİN

Otomobilden a tlayan öküz

Bundan bir müddet evvel Ameri kanın Teksas eyaletine bir cambaz kumpanyası gelmiş. Bu kumpanyanın elin de mevcut olan hayvanlar, fevkalâde hareketlerle halkı hayrete sevketmişl erdir.

Yukarda iyi terbiye gören bir öküzün; bir tenezzüh otomobilin üzerinden atladığı görülüyor.

Göz Hekimi
Dr. Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassısı
(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60
8063

Dr. İHSAN SAMİ
BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI
Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi. idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı. Kanda üre şeker. Klorür. Kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 189 Tel: 20981
(9330) 8265

Müderris Dr. Raşit Tahsin
Akıl ve sinir hastalıkları mütehassısı Cumartesi, pazartesi, çarşanba, perşembe saat2 - 5 — Kadıköy, Altıyolağzı civarı Tel. 60457 (1006) 8681

29 Teşrinisani Çarşamba günü matine saat 18 de
FRANSIZ TİYATROSUNDA
eMşhur İtalyan artisti Karlo Zecchi (Piyano) ve Nerio Brunelli'nin (violonsel) birinci konseri 2 Kânunuevvel cumartesi günü ikinci ve son konseri. Mufassal programları tiyatro gişesinde taalık edilmiş ve gişeler bilet satışına başlamıştır.

Dr. A. KUTİEL
Karaköy, Topçular caddesi No. 33
(9334) 8076

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

"Hidrokarbon Petrol gaz yağları" hakkındaki icat için Sinaî Müdiriyeti aliyyesinden istihsal edilmiş olan 29 Mart 1922 tarih ve 3304 numaralı ihtira beratı bu kere ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayi satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Bahçekapu Taş Han No. 43-48 de mukim vekili H. W. Stock efendiye müracaatları ilân olunur.
(10163)

Türkiye Ziraat Bankasından:

Tütün Tüccarlarından Nohut zade Hüseyin Avni Beye ait olup Şubemize merhun bulunan 274 denkte (9936) kilo Tütün 6 Kâ. Evvel 933 çarşamba günü öğleden evvel saat on birde Bankamızda müzayede ile satılacağından taliplerin yüzde on pey akçesiyle birlikte Bankamızda hazır bulunmaları ilân olunur. (6475)

İstanbul ikinci icra memurluğundan :

Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer ev eşyası 3-12-933 pazar günü saat 10 da Boğaz içinde yeni köyünde Yeniköy iskele caddesinde, açık arttırma suretile satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatta mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (10177)

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan :

Beyoğlunda Avrupa pasajında tuhafiyeci Yosif Kalfa oğlu Ef. nin malları tasfiye edilmiş olduğundan muhakemece iflâsın kapanmasına karar verilmiş olduğu ilân olunur.
(10187)

İhtira ilânı

" Dun bir hararetle kömür haline ifrağ eden boynuz borulu fırın" hakkında istihsal olunan 31-12-928 tarih ve 714 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur.
8598

İnhisarlar Istanbul Başmüdürlüğünden:

113 şişe Şampanya ile 835 şişe Celestin Konyağı açık arttırma ile satılacaktır.

Talipler her gün nümuneleri gelip Ticaret Şubesinde görebilirler. İsteklilerin 14-12-933 perşembe günü saat 10 da Kabataşta Başmüdüriyet binasında müteşekkil komisyona müracaatları lâzımdır. (6448)

İST. MR. KUMANDANLIĞI SA.AL. KO. İLÂNLARI

Merkeze bağlı kıt'at ve müessesatın ihiyacı için 150 ton yulaf 25-11-933 cumartesi günü saat 14 te alenî münakasa ile alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatte teminatlarile Merkez Satmalma Komisyonuna gelmeleri. (495)
(5968) 8168

* * *

Harbiye ve merbutu mekteplerin ihtiyacı için 12,000 kilo bulgur 9 Kânunuevvel 933 cumartesi günü saat 15,30 da aleni münakasa ile satın alınacaktır. Şartnameyi görmek isteyenlerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde Merkez Satın alma Komisyonunda hazır bulunmaları.
(558) (6311) 8575

* * *

Harbiye ve merbutu mekteplerin ihtiyacı için alınacak olan 12,000 kilo nohut 9-12 933 cumartesi günü saat 13,30 da aleni münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (554) (6314)
8578

* * *

Askerî Tıbbiye mektebi ihtiyacı için alınacak olan 250 adet karyola on bir lirada talibi uhdesinde olarak münakasası 26-11-933 pazar günü saat 14,30 talik edilmiştir. Daha aşağısına talibi varsa mezkûr gün ve saatte Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları.
(575) (6392) 8698

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için alınacak olan 11 bin kilo makarna ile iki bin kilo şehriyeye verilen fiat pahalı görüldüğünden münakasası 26-11-933 pazar günü saat 15 tehir edilmiştir. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına girişeceklerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (574)
(6394) 8699

* * *

Harbiye Mektebi ve merbuti mektepler ihtiyacı için 5000 kilo mercimeğin münakasası 16-12-933 cumartesi günü saat 14 te icra edilecektir. Taliplerin şartname ve evsafını görmek üzere ve belli saatinde Merkez K. Satmalma Komisyonunda hazır bulunmaları.
(6463) (586)

* * *

Harbiye ve merbuti mektepler ihtiyacı için 35,000 kilo kuru fasulyanın münakasası 16-12-933 cumartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin her gün şartname ve evsafını görmek üzere belli gün ve saatinde Komisyonda hazır bulunmaları. (6462)
(585)

Harbiye Mektebi ve merbutu mektepler ihtiyacı için 6700 kılo tuz pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 25-11-933 cumatresi günü saat 15,30 da icra olunaçaktır. Taliplerin belli gün ve saatinde komisyonda hazır bulunmaları. (6459)
(582)

* * *

Zeytin Burunu Gedikli Küçük Zabit Mektebi ihtiyacı için 5000 kilo odun 23-11-933 perşembe günü saat 13 te pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez K. satmalma komısyonunda hazır bulunmaları. (6453) (593)

* * *

Merkez K. merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 4000 kilo kesme ve çubuk makarna, 9000 kilo arpa ve 6000 kilo tel şehriye 26-11-933 pazar günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez K. satınalma komisyonunda hazır bulunmaları.
(6450)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 15,000 kilo koyuneti 26-11-933 pazar günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına girecek lerin belli saatinde Merkez K. Satmalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (6460)
(580)

* * *

Maltepe Lisesinde mevcut alafranga ocakların boruları 16-12-933 cumartesi günü saat 14 te aleni münakasa ile tamir ettirilecektir. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde Merkez K. Satmalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (6461) (584)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat için 31,000 kilo bulgurun aleni münakasası 9-12-933 cumartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin belli gün ve saatte Merkez Satmalma komisyonuna müracaatları.
(563) (6341) 8614

* * *

Harbiye mektebi talebelerinin ihtiyacı için alınacak olan 1500 çift terliğe verilen fiat pahalı görüldüğünden 26-11-933 pazar günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.
(573) (6395) 8700

SATILIK EV
Şişlide, Silâhşor sokağında kâin ve her türlü esbabı istirahati havi olan 14 numaralı hane satılıktır. İsteyenler cuma ve pazardan maada diğer günlerde 14 ile 16 arasında içindekilere müracaat edebilirler. (10181)

Deniz Yolları İşletmesi ACENTALARI :
Karaköy - Köprübaşı Tel. 42363
Sirkeci Mühürdar zade han Tel.:22740

Mersin Sür'at Postası
Çanakkale vapuru 24 İkinci teşrin Cuma onda Sirkeci rıhtımından kalkarak İzmir, Antalya, Mersin, Payas'a. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrar. (6439)
8762

Karadeniz Sür'at Postası
Gülcemal vapuru 23 ikinci teşrin Perşembe 18 de Galata rıhtımından kalkarak İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Pulatane'ye uğrar. (6440)
8762

Karadeniz Aralık Postası
Vatan vapuru 25 İkinci Teşrin Cumartesi 18 de Galata rıhtımından kalkar. Gidişte İnebolu, Sinop, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya dönüşte ilâveten Pazar, Sürmene, Fatsa, Ünye'ye uğrar. (6477)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

MERSİN YOLU
BÜLENT
vapuru 26 Teşrinisani Pazar günü Sirkeci rıhtımından saat 10 da hareketle Mersin yoluna gidecektir. Gidişte : Çannakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya ve Mersine gidecektir. Dönüşte: bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Geliboluya da uğrayacaktır.

BARTİN YOLU
BARTİN vapuru 25 Teşrinisani cumartesi günü saat 18 de Galata rıhtımından hareketle Bartin yoluna gidecektir. Gidiş ve dönüşte, Ereğli, Zonguldak, Bartin, Amasra iskelelerine uğrayacaktır.

KARABİĞA YOLU
SAADET vapuru 25 Teşrinisani Cumartesi günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle Karabiga yoluna gidecektir. Gidişte, Tekirdağ, Marmara, Erdek, Karabiga. Dönüşte, Mürefte ve Tekirdağ iskelelerine uğrayacaktır.

AYVALIK - İZMİR YOLU
SEYYAR vapuru 25 Teşrinisani cumartesi günü saat 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle İzmire gidecektir. Gidişte: Gelibolu,Çanakkale, Bozcaada, Edremit, Ayvalık, İzmire gidecektir. Dönüşte: Dikili, Ayvalık, Edremit, Bozcaada, Çanakkale, iskelelerine uğrayacaktır.

Üsküdar icra memurluğundan :

Bir borçtan dolayi mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer iki adet Kırım cinsinden inek 26-11-933 pazar günü saat 9 dan on bire kadar Üsküdar At pazarında açık artırma suretile satılacağından taliplerin mahallindeki memura müracaat etmeleri.
(10170)

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden:

Mukaddema ilânı iflâsına karar verilen Bayazıtta tavuşan yokuşunda 21 No. da mükim Bigali Halil Bey bu kerre alacaklılara teklif eylediği konkordatonun muhakemesi 9-12-933 tarihine müsadif cumartesi saat 13,30 tayin edilmiş olduğundan alâkadaranın mezkûr gün ve saatte müracaat edebilecekleri ilân olunur. (10192)

3 üncü kolordu ilânları

Bursa Askerî Satmalma Komisyonundan :

Bursa Askerî lise talebesi için alınacak 1300 çift fotinin kapalı zarfla münakasası 25-11-933 cumartesi günü saat 15 te fırka satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk edecekler belli vaktinden evvel (487) lira (50) kuruşluk teminat makbuzlariyle teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (3372) (5967) 8167

* * *

Corlu Askerî Satın alma Komisyondan :

Tekirdağındaki kıt'at hayvanatı ihtiyacı için açık münakasa ile 60,000 kilo arpa satın alınacaktır. İhalesi 2-12-933 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel teminatlariyle Çorluda Askerî Satın alma Komisyonuna müracaatları. (3380) (6117) 8431

* * *

Bursa Askerî SA. AL. KO dan :

Bursa Askerî Lise talebesi için kapalı zarfla 600 harici elbise ve şapka alınacaktır. İhalesi 11-12-933 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de tayin edilen gün ve saatte 900 liralık teminatı muvakkate ve teklif mektuplarile Bursada Askerî SA. AL. KO. na müracaatları. (3386) (6278) 8563

* * *

Polatlı Askerî Sa. Al. Ko. dan :

Polatlıdaki Kıtat hayvanatı ihtiyacı için 480,000 kilo arpa ile 310,000 kilo kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Arpanın ihalesi 25-11-933 cumartesi günü saat 15 ve Kuru otun ihalesi 26-11-933 pazar günü saat 10 dadır. Arpanın muvakkat teminatı 1440 ve kuru otun teminatı 930 liradır. Taliplerin şartnameleri görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Polatlıda Askerî Sa. Al. Ko. na müracaatları. (3381) (6155) 8397

* * *

Bursa Askerî SA. AL. KO. dan :

Bursa Merkez kıt'at ve müessesatile Mudanya Bandırmadaki kıt'at ihtiyacı için kapalı zarfla 20,600 kilo sabun münakasaya konmuştur. İhalesi 16-11-933 cumartesi günü saat 13 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Bursada Fırka SA. AL. KO. na müracaatları. (3404) (6473)

* * *

3. Muhabere alayı için pazarlıkla alınacak üç nakliye arabası için talip çıkmadığından ihalesi 25-11-933 cumartesi günü saat 15,30 za bırakılmıştır. Taliplerin pazarlığa iştirâk için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (502) (6468)

* * *

3. Muhabere alayının pazarlıkla tamir ettirilecek su musluklariyle su borularına talip çıkmadığından ihalesi 25-11-933 cumartesi günü saat 16 ya bırakılmıştır. Taliplerin o gün ve vaktinden evvel pazarlık için Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (503) (6469)

* * *

K. O. Kıt'atı ihtiyacı için pazarlığa konulan 790,000 kilo oduna talip çıkmadığından ihalesi 25-11-933 cumartesi günü saat 14 te bırakılmıştır. Taliplerin pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Uçüncü Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (504) (6470)

* * *

K. O. Kıt'atı ihtiyacı için pazarlığa konulan 590,000 kilo oduna talip çıkmadığından ihalesi 25-11-933 cumartesi günü saat 14,30 za bırakılmıştır. Taliplerin pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (505) (6471)

* * *

K. O. ya bağlı kıt'alar için pazarlıkla alınacak 76,000 kilo hamam odununa talip çıkmadığından ihalesi 25-11-933 cumartesi günü saat 15 şe bırakılmıştır. Taliplerin pazarlığa işitrâk için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (506) (6472)

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 8064

Istanbul Gümrükleri Muhafaza Başmüdürlüğünden:

1 — Gümrük Muhafaza kıtaatı için 108 ve 125 lira ücretle askerî tekaütlerden iki doktor alınacaktır.

2 — İsteklilerin 15 gün zarfında İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğüne ve taşralarda en yakın Gümrük Muhafaza Müdürlüklerine gelmeleri (6424) 8759

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

800 Ton Rekompoze Kömürü : Pazarlıkla münakasası : 25 Teşrinisani 1933 cumartesi günü saat 14 te.

Donanma ihtiyacı için lüzumu olan kömür pazarlıkla mübayaa edileceğinden şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (6404) 8728

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Mektebimiz leyli talebesinin 2 inci taksitinin 25 T. Sani 933 tarihinden itibaren alınmasına başlanacak ve 10 Kâ. Evvel 933 tarihine kadar devam olunacaktır.

2 — Taksitin bu müddet zarfında tamamen tahsil edilmiş bulunması zarurîdir. Pansiyon kanunu hiç bir mazeretin kabulüne müsait değildir.

3 — Memur Çocuklarının tenzilâattan istifade edebilmeleri için, 1 inci taksitte olduğu gibi, memuriyet vesikasının mektebe getirilmesi lâzımdır.

4 — Kardeşleri ücretle diğer bir resmî mektepte bulunan talebe mektep müdürlüğünden kardeşleri için tam taksit alındığına dair getirecekleri vesika ile kardeş tenzilâtından istifade edebileceklerdir. (6358) 8678

Yüksek Mühendis Mektebi Mubayaat Komisyonu Riyasetinden:

Mektepte tesis edilecek atelyeye lüzumu olan alât ve edevat 5-12-933 tarihine müsadif salı günü saat (15) te alenî münakasa suretiyle ihale edileceğinden taliplerin şartnamesini görmek üzere mektebe müracaatları ve münakasadan evvel muvakkat teminatlarını mektep veznesine yatırmaları ilnâ olunur. (6184) 8453

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Mubayaasma lüzum görülen 80,000 adet kayın traversin kapalı zarfla münakasası 11-12-933 pazartesi günü saat 15 te Ankarada İdare Merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde onar liraya satılan şartnamelerde yazılıdır . (6396) 8707

Haydar paşa limanı eşya tahmil ve tahliyesi işinin kapalı zarfla münakasası 14-12-933 perşembe günü saat 15 te Ankarada idare merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6474)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Istanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza Deniz İşletme vasıtaları için dört ton makine, beş yüz kilo valve'in, beş yüz kilo silindir yağı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasa şartları kâğıdının tasdikli suretleri Gümrük Muhafaza Umum kumandanlığı İstanbul Satınalma komisyonundan alınacaktır.

3 — Münakasa 3-12-933 tarihine raslayan Pazar günü saat 14 tedir.

4 — Müankasaya girecekler hangi ticarethane ve müessese sahibi veya vekili olduklarını isbat edecek vesikai makbuleyi ve biçilen bedelin yüzde yedi buçuğu olan iğreti güvenmelerile teklif mektuplarını ihaleden evvel komisyona verecekler dir.

5 — Örnek satınalma komisyonundadır. İstekliler orada görebilirler. (6203) 8485

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM IZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Kış ayları masraf aylarıdır

- **Palto**
- **Sıcak yünlü elbise**
- **Sağlam pabuç**
- **Ilık battaniye, boyun atkısı**

Bunları en iyi ve en ucuz tedarik eden tasarruf etmiş olur

SÜMER BANK

YERLİ MALLAR

Pazarlarından kışlıklarınızı alınız

Kışlık masraflarınızı En ucuz surette Kapatmış olursunuz.

SÜMER BANK "YERLİ MALLAR PAZARI,.

ANKARA ISTANBUL SAMSUN

Tayyare piyangosu

16. ıncı Tertip 2. inci keşide

11 Kânunuevvel 1933 dedir

Büyük ikramiye 25,000 Liradır

Bu keşidede ayrıca 10,000; 4,000; 3,000 liralık ikramiye ve 20,000 liralık bir mükâfat vardır.

8551

Şişli Çocuk Hastanesi Baştabipliğinden:

Hastanemize Tıp Fakültesi seririyatları geldiğinden poliklinik gün ve saatleride değiştiği cihetle aşağıda yazılı gün ve saatlerde hastaların muayene edileceği ilân olunur. (6430)

CUMARTESİ : Dahiliye Hastalıkları 9 - 12. Hariciye Hastalıkları 9-12. Üroloji İdrar Yolları Hastalıkları 14 - 15,5.

PAZAR : Kulak Boğaz Burun Hastalıkları 9-12.

PAZARTESİ : Çocuk Cerrahisi ve Ortopedisi 9-12. Göz Hastalıkları 9-12. Çocuk Hastalıkları 9-12.

SALI : Üroloji İdrar Yolları Hastalıkları 11-12,5. Cilt Hastalıkları 9-12.
Kulak Boğaz Burun Hastalıkları 9-12. Diş Muayenesi 9-12.

ÇARŞAMBA : Dahiliye Hastalıkları 9-12. Hariciye Hastalıkları 9-12.

PERŞEMBE : Çocuk Cerrahisi ve Ortopedisi 9-12. Göz Hastalıkları 9-12. Cilt Hastalıkları 9-12. Çocuk Hastalıkları 9-12. Asabiye Hastalıkları 9-12.

8761

Deniz Levazım SatınalKa Komisyonundan:

45,000 kilo Kuru Fasulya : Pazarlıkla münakasası : 24 T. Sani 933 perşembe günü saat 14 te.

25.000 kilo Nohut: Pazarlıkla münakasası : 24 T. Sani 933 Perşembe günü saat 14,5 da.

10,000 kilo kuru Üzüm : Pazarlıkla münakasası : 24 T. Sani 93 3 Perşembe günü saat 15 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için 16 Teşrinisani 933 tarihinde yapılan münakasasında teklif edilen fiatları komisyonumuzca gâli görülen yukarda cins ve miktarı yazılı arzakın pazarlıkla münakasaları hizalarındaki gün ve saatlrede yapılacağındna şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da yevm ve vakti mezkûrda muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (6382) 8725

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

İstanbul Belediyesinden : Belediye Merkez Muhasebesinde münhal bulunan daktiloluk için 25 T. Sani 933 cumartesi günü saat onda müsabaka imtihanı yapılacaktır. Talipler birer istida ile müracaatları ve cumartesi günü imtihana girmeleri ilân olunur. (6476)

Beyoğlu Orman idaresinden:

Müsadereli emvalden olup Fındıklıda mahfuz bulunan 60 çeki meşe odunu müzayedeten satılıktır. Taliplerin Beşiktaş Orman İdaresinden ve ihale günü olan 26-11-933 de saat 16 da Beyoğlu Kaymakamlığında müteşekkil müzayede komisyonuna lüzumu müracaatları. (5977) 8260

Betonarme işkembe temizleme mahalli münakasa ilânı

Karaağaç Müesseseleri Müdürlüğünden:

Keşif Bedeli 6325 lira olan betonarme işkembe temizleme mahalli 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. Verilen bedeller haddi kifayede görüldüğü takdirde ihale 26 T. Sani 933 Pazar günü saat on dörtte müessesede yapılacaktır. Münakasaya girecekler muhammen keşif bedelinin yüzde yedi buçuğ u nisbetinde teminat akçesi makbuz veya mektubunu, Fen işleri müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikası ve münakasa şartnamesi ahkâmiyle resim ve hesabat münderecatını kabul eylediklerini ve verecekleri bedeli mübeyyin mektubu yevmi mezkûrda muayyen saate kadar müdüriyet kalemine makbuz mukabilinde tesim eylemeleri ve taliplerin inşaata ait resim ve kroki ve hesap cetveli nüshalarının üç lira mukabilinde müesseseden alınabileceği ilân olunur. (6011) 370